# VERSLAG
*Gemeenteraad*

**Datum vergadering** : 03-07-2026

**Aanwezig in de raadszaal**

Raadsleden

| | |
|---|---|
| Leefbaar 3B | : Terry Duivesteijn, Marjolein Gielis, Roy Diepeveen, Bert Deitmers, Johan Philippens, Machiel Crielaard, Peter van den Heuvel, Bart van Hal, Uranus Raufi, Elmer Koene |
| WIJ Lansingerland | : Mark Bik, Bianca Boonstra, Leon Hoek, Abdelkarim Afalah |
| CDA | : Jan-Willem van den Beukel, Ed van der Knaap, Alexander Kuipers, Dave Bergwerff, Job Halkes, Rita Leijendekker |
| VVD | : Ivo de Graaf, Marloes Draak, Bart van Wanroij, Sue van de Giessen |
| D66 | : Brecht Weerheijm, Ronald van der Stad |
| PRO Lansingerland | : Manon van Splunter, Sonnie Biharie |
| CU | : Arjen Hofman |
| Voorzitter | : Rik van der Linden |
| Griffier | : Eveline Hamelink-van Rens |

**Afwezig**

| | |
|---|---|
| Leefbaar 3B | : Leon Erwich |
| CDA | : Mariska Neefjes |
| D66 | : Naomi Coenraad |
| Lansingerland WELL | : Jean Paul Meuldijk |

## 1. Opening en mededelingen

De voorzitter: Goedenavond, iedereen. Ik open de raadsvergadering van vrijdagavond 3 juli en ik wil iedereen vragen om te gaan zitten, een plekje te zoeken. Allemaal van harte welkom. Ik zie natuurlijk alle bekende raadsleden, een heleboel mensen op de publieke tribune die we ook vaker hebben gezien, maar ook een aantal nieuwe gezichten die misschien eenmalig hier zijn. Dat kan, maar het is hier eigenlijk elke maand fijn. Dus u bent van harte welkom om na het reces nog vaak terug te komen. Fijn dat u er vanavond bent. Een bijzondere avond, het coalitieakkoord zal worden besproken en we gaan wethouders voorstellen en daarover stemmen. Welkom allemaal. Ik meld dat afwezig zijn de leden Jean-Paul Meuldijk, Leon Erwich, Naomi Coenraad en Mariska Neefjes. Dat maakt dat we met 29 personen deze raadsvergadering gaan doormaken. Ik zie nog een paar lege plekken waar pasjes zouden kunnen worden afgebeeld. Dus wilt u allemaal uw pasje in het systeem steken? Dank u wel.

## 2. Trekken van het lot ter bepaling van het raadslid bij wie een eventuele stemming zal beginnen

De voorzitter: Dan was dit de opening met een paar mededelingen en zijn we toe aan agendapunt 2, het trekken van het lot. We hebben vanavond een klein stukje innovatie, namelijk een officiële trekking. We moeten het nummertje even checken. Bart van Hal. Zo is het. Dit was agendapunt 2. Dit was een eenmalige exercitie.

## 3. Vaststellen van de agenda

De voorzitter: We gaan naar punt 3, het vaststellen van de agenda. Kunnen wij de agenda zo ongewijzigd vaststellen? Ik kijk rond. Dat is het geval.

## 4. Spreekrecht voor niet-raadsleden

De voorzitter: Bij agendapunt 4 hebben we frequent gebruik van het spreekrecht voor niet-raadsleden. Maar vanavond heeft zich niemand gemeld, dus dat kunnen we hierbij afronden.

## 5. Aanbieden van en een debat over het coalitieakkoord 2026-2030

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 5, het aanbieden van en een debat over het coalitieakkoord 2026-2030. Voor ik verderga, lijkt het me goed dat dat eerst wordt uitgedeeld. Daar wil ik de beide hoofdonderhandelaars de gelegenheid voor geven. Er is genoeg voor iedereen, denk ik. Of niet helemaal? Alle fractievoorzitters. Wie heeft er nog niet? Eigenlijk zou de voorzitter van de raad er ook wel eentje willen. Hartelijk dank. Vorige week is dit akkoord gepresenteerd, wereldkundig gemaakt door Leefbaar 3B en het CDA. We bespreken vanavond de plannen van deze twee partijen voor de komende jaren en ook spreken we over de wethouders die ze vanavond beogen te beëdigen. We starten met een terugkoppeling van de formateur, de heer Robbert-Jan van Duijn. Hij zit al klaar op eigenlijk zijn vaste flexibele werkplek. Aan u het woord, via de insprekersdesk. Gaat uw gang.

De heer Van Duijn: Dat gaan we doen. Voorzitter, dank u wel. Inderdaad, mijn flexibele werkplek van de afgelopen maanden was overigens gewoon dit hele gemeentehuis, waarvoor veel dank voor de gastvrijheid. Maar het is mooi om op deze vrijdagavond een terugblik te doen op het proces dat wij met elkaar gelopen hebben en op wat nog komen gaat. Ik begin bij afgelopen februari, een hele tijd terug alweer. Toen werd ik gebeld door de fractievoorzitter van het CDA, de heer Van den Beukel. Hij vertelde mij iets over het proces dat de raad van Lansingerland na de verkiezingen wilde volgen. Geen klassieke formatie, althans klassiek zoals ik hem tot nu toe mee heb gemaakt, waarbij de grootste partij een informateur of een formateur aanwijst, maar een zorgvuldig afgesproken proces met een helder protocol en met een formateur of informateur die niet politiek gekozen werd, maar vooraf door alle lijsttrekkers gezamenlijk werd voorgedragen. De vraag was eigenlijk eenvoudig, zou je daar eventueel interesse in hebben? Mijn antwoord was eigenlijk ook eenvoudig: ja, dat zou ik wel hebben. Niet alleen omdat het eervol is om dat vertrouwen te krijgen om zo'n mooie klus te kunnen doen, maar ook omdat het als burgemeester, want dat is wat ik in het dagelijks leven doe, altijd interessant is om een kijkje in de keuken van een andere gemeente te mogen nemen. En dat heb ik gedaan, kan ik u vertellen. Na de informatiefase, daar heb ik u destijds uitgebreid over bijgepraat, heb ik u, raad, geadviseerd om het CDA en Leefbaar 3B met elkaar verder te laten onderhandelen over een akkoord op hoofdlijnen. Daarbij heb ik ook geadviseerd om direct aan het begin duidelijkheid te creëren over de verdeling van de wethoudersposten. Soms helpt het om het lastigste vraagstuk, dat is althans altijd mijn filosofie, niet voor je uit te schuiven, maar juist gewoon als eerste op tafel te leggen. De raad heeft dat advies overgenomen en heeft mij vervolgens via de raad brede motie, die als titel had: En nu verder, gevraagd om ook de formatie te begeleiden. Daarmee kreeg ik een mooie, maar ook verantwoordelijke opdracht. We zijn begonnen met de samenstelling van het college. Daarbij is gekozen voor een verdeling van twee wethouders namens Leefbaar 3B, een namens het CDA en een onafhankelijk vak wethouder. Juist omdat beide partijen het sociaal domein als een van de belangrijkste opgaven voor de komende bestuursperiode zagen, is besloten om voor die portefeuille nadrukkelijk op zoek te gaan naar iemand met

inhoudelijke deskundigheid. Dat leverde een heleboel sollicitaties op, kan ik u vertellen. Dat waren er meer dan veertig. Na twee uitgebreide gespreksrondes is uiteindelijk een kandidaat gevonden waarvan beide partijen overtuigd zijn dat hij deze belangrijke verantwoordelijkheid kan dragen. Daar hoort u straks uiteraard meer over. Parallel daaraan hebben we veel tijd genomen om ons inhoudelijk goed voor te bereiden. De gemeentesecretaris heeft ons meegenomen in het ambtelijk formatiedossier, waar ook vanuit de organisatie veel werk in is gestoken, waarvoor dank en ook bewondering van mijn kant. We zijn uitvoerig bijgepraat over de financiële positie van de gemeente, over de uitdagingen binnen het sociaal domein. Dat waren geen verplichte nummers, maar wat mij betreft echt essentiële gesprekken voor een goed akkoord. Een coalitieakkoord schrijf je immers niet alleen vanuit je politieke ambities. Het moet meer zijn dan de optelsom van de verkiezingsprogramma's, maar je schrijft het ook vanuit de werkelijkheid waarin een gemeente zich bevindt. Vervolgens hebben we uitgebreid stilgestaan bij het onderwerp waarvan vooraf eigenlijk iedereen wist dat dit lastige gesprekken op zou gaan leveren, namelijk asiel. Daar ga ik op in, omdat daar iets gebeurde wat mij ook heel positief is bijgebleven. Ik heb hier gezien hoe beide partijen niet alleen probeerden hun eigen standpunt overeind te houden, maar vooral probeerden te begrijpen waarom de ander op bepaalde plekken accenten wilde leggen. Wat nu zo belangrijk was voor de achterban van beide partijen. Er werd geluisterd, er werd doorgevraagd, er werd soms ook stevig gediscussieerd, maar altijd met het gezamenlijke doel om tot een tekst te komen waarin beide partijen zich konden herkennen. Een tekst die ook werkbaar is voor deze gemeente. Dat is uiteindelijk ook gelukt. Voorzitter, het coalitieakkoord dat vandaag voorligt beslaat ongeveer dertig pagina's, inclusief de afbeeldingen. Voor een akkoord op hoofdlijnen klinkt dat misschien omvangrijk, maar tegelijkertijd zult u merken dat lang niet alles wat de coalitiepartijen belangrijk vinden ook daadwerkelijk in het akkoord terecht is gekomen. Dat is geen omissie, dat is een bewuste keuze. Een akkoord op hoofdlijnen moet volgens beide partijen ruimte laten. Ruimte voor het college om bestuurlijke afwegingen te maken. Maar minstens zo belangrijk is ruimte voor u als gemeenteraad om zelf de agenda te kunnen zetten, om voorstellen te ontwikkelen en invulling te geven aan de open bestuurscultuur waar Lansingerland de afgelopen jaren zo nadrukkelijk aan heeft gewerkt. Qua opbouw begint het akkoord dan ook met een dankwoord aan alle inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties die de moeite hebben genomen om mee te denken. En het eindigt niet geheel toevallig met een hoofdstuk over de bestuurscultuur. Dat zegt iets over de manier waarop deze partijen willen besturen. Tijdens de onderhandelingen heb ik twee partijen meegemaakt die zich zeer bewust zijn van het belang van samenwerking. Niet alleen met elkaar, maar ook met de rest van de raad. Dat brengt mij bij iets wat ik u graag ook als raad mee wil geven. Die vrijheid pak ik dan maar even. De bestuurskundige, u kent hem ongetwijfeld, John Bijl, schreef onlangs: Hoera, de formatie duurt lang. Hij schreef daar een, vond ik, interessante column over, dat formaties in Nederland na de gemeenteraadsverkiezingen langer duren dan ooit. Maar hij gaf daar eigenlijk een positieve draai aan. Hij beschreef dat een goede formatie geen wedstrijd tegen de klok is. Natuurlijk kijkt de buitenwereld soms naar de kalender. Waarom duurt het zo lang? Wanneer ligt er nu eindelijk een akkoord? Kom eens op. Maar snelheid is geen kwaliteit op zichzelf. Een stevig fundament kost soms simpelweg gewoon tijd. Ik denk eerlijk gezegd dat u die tijd goed heeft besteed. Mijn oproep aan u is daarom om diezelfde zorgvuldigheid ook de komende vier jaar vast te houden. Blijf met elkaar in gesprek, juist over de onderwerpen waarop u fundamenteel van mening verschilt. Gun elkaar de ruimte om afwijkende standpunten in te nemen en durf uiteindelijk ook gewoon besluiten te nemen, want daar zit u hier voor. Met de financiële uitdagingen die voor u liggen wordt de ruimte voor heilige huisjes steeds kleiner en besturen vraagt dan soms ook om moeilijke keuzes. Maar blijf vooral, zou ik zeggen, investeren in die open bestuurscultuur. Neem die niet voor lief. Vertrouwen groeit niet vanzelf en blijft ook niet vanzelf bestaan. Geef de griffie en de burgemeester, zou ik ook zeggen, de ruimte om daarin het voortouw te nemen en elkaar scherp te houden. Tot slot, voorzitter, een dankwoord richting een aantal mensen. Allereerst de onderhandelaars: Terry, Jan-Willem, Machiel en Dave. Dank voor de prettige samenwerking, voor de

openheid tijdens dit gesprek en voor de bereidheid om soms even een stap naar achter te doen of juist een stap naar voren. Terry, bedankt ook voor het lekkere gebak dat je iedere keer meenam, ook namens mijn trainer. Ook dank aan de ambtelijke ondersteuning. Zonder jullie voorbereiding, organisatie en scherpe ondersteuning was dit proces nooit zo soepel verlopen. Echt onmisbaar en fantastisch hoe jullie dit begeleid hebben.

Dank ook aan de burgemeester, Rik, dank voor het sparren af en toe tussendoor en het even met elkaar bellen, soms voor het duiden van de lokale context als dat nodig was. Dank je wel daarvoor. Ten slotte een groot woord van dank aan u, de gemeenteraad van Lansingerland. Voor het vertrouwen dat u mij heeft gegeven met deze klus en de ruimte die u mij ook heeft gegeven om dat op een manier in te vullen waarvan ik dacht dat die passend was en ook paste bij uw bestuurscultuur. Het was een voorrecht om u als formateur te mogen begeleiden. Ik wens u, het nieuwe college, en heel Lansingerland een bestuursperiode toe waarin verschillen niet worden weggepoetst, maar waarin ze juist leiden tot betere besluiten voor de inwoners van deze gemeente. Dank u wel.

De voorzitter: Dank voor ook nu weer heel kernachtig een aantal boodschappen die we mee kunnen nemen, ook de komende jaren. Ik noteer ook het spontane applaus. De dankwoorden, ook voor de ambtelijke organisatie. Dat is hartstikke fijn. Ik kijk even rond. Zijn er misschien nog verhelderende vragen aan de formateur? Die gaan dan natuurlijk vooral over het proces dat is doorlopen. Dat snapt u. Mocht dat niet het geval zijn, dan wil ik u hartelijk bedanken voor deze inzet. Dan kom ik naar u toe met een bos bloemen. Dat was een mooie aftrap. Dan gaan we nu door naar het debat over het akkoord zelf, de inhoud. Ik stel voor initieel dat we proberen dat in een termijn te doen. Het is immers geen voorstel, maar een akkoord waarop u een toelichting mag geven of waarop u kunt reageren. Ik wil zo meteen eerst de beide fractievoorzitters van Leefbaar 3B en het CDA het woord geven en daarna op grootte per fractie gelegenheid geven te reageren, dingen aan de orde te stellen of te vragen. Daarna, mochten er vragen zijn, krijgen de beide fractievoorzitters van Leefbaar 3B en het CDA de kans om hierop te antwoorden. We hebben in deze raad de gewoonte om geen maximale spreektijden te hanteren. Dat heeft een goede reden. Ik heb wel vooraf al aangegeven dat het me heel verstandig lijkt als we proberen om onze eerste termijn in pakweg tien minuten, korter mag ook, zeg ik erbij, uit te spreken. Dat dwingt misschien ook wat om ons te richten op de hoofdpunten. Tegelijk is het ook heel belangrijk dat iedere fractie de kans krijgt om zijn hele zegje te doen. Maar een beetje efficiëntie is ook prettig voor het gesprek. Mocht u echt die tien minuten nodig hebben, dan is dat prima. Langer mag natuurlijk ook volgens ons Reglement van Orde. Maar na een minuut of acht zal ik u vragen of u al richting een afronding gaat. Dan geef ik nu eerst het woord ... Is er onrust op links of valt het mee? Goed. Dan geef ik nu eerst het woord aan de heer Duivesteijn. Gaat uw gang.

*Eerste termijn*

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. Het is een intensieve periode geweest. Vorig jaar begon dit voor ons met het schrijven van een geheel nieuw verkiezingsprogramma, gevolgd door het samenstellen van een kandidatenlijst, de campagne natuurlijk met de debatten, de verkiezingen en daarna de geweldige uitslag voor Leefbaar 3B. En vervolgens kwam de verkenning en de formatie met het CDA, die vandaag uitmondde in de benoeming van een nieuw college. Onder leiding van verkenner en later formateur Robbert-Jan van Duijn hebben wij in een goede sfeer onderhandeld en gebouwd aan een gezamenlijk akkoord. Hij heeft het proces uitstekend begeleid en ook inhoudelijk een belangrijke bijdrage geleverd. We ontdekten ook dat hij zoveel nevenfuncties had, dat hij elke bijeenkomst weer een anekdote uit een andere functie kon vertellen. Na dertien overleggen waren we er nog niet doorheen en ik heb gelezen dat er vijftien functies zijn. We hadden eigenlijk nog twee meetings meer nodig gehad. Ik wil hem in ieder geval vanaf deze plek nogmaals hartelijk

bedanken en ook aanbevelen aan andere gemeenten die een formateur zoeken. Ook wil ik onze dank uitspreken aan de voortreffelijke ondersteuning door onze plaatsvervangend griffier, ze is er helaas vanavond niet, en de twee collega's van de ambtelijke organisatie voor hun voortreffelijke ondersteuning. Achter de schermen zorgden zij ervoor dat alles soepel verliep. De afspraken werden uitgewerkt, vragen werden uitgezet en iedere bijeenkomst was goed voorbereid. Eerlijk is eerlijk, als één van deze twee collega's tijdens het overleg heel rustig haar bril afzette en in haar handen nam, dan wisten wij meestal dat we weer iets vroegen wat niet mogelijk was. Gelukkig bleek uiteindelijk toch meer mogelijk dan we vooraf dachten. Daarnaast dank ik gewoon de hele ambtelijke organisatie, de vele ambtenaren die ons hebben ingelicht en geïnformeerd en natuurlijk gemeentesecretaris Mickel voor de informatievoorziening, vaak onder flinke tijdsdruk. Dank daarvoor. Ik wil ook wat complimenten geven aan de fractie van het CDA en in het bijzonder aan fractievoorzitter Jan-Willem van den Beukel. De onderhandelingen verliepen zeer constructief en met wederzijds respect, Robbert-Jan benoemde dat ook al, en dat geeft ons veel vertrouwen voor de komende bestuursperiode. Voorzitter, zoals ik zei, de formatie was intensief. Naast alle gesprekken liep het gewone raadswerk door, hadden we nog een inwerkweekend en gingen werk en privé ook gewoon door. Daarom wil ik in ieder geval vanaf deze plek ook mijn gezin bedanken voor de ruimte en het vertrouwen die zij mij in deze periode hebben gegeven. Maar natuurlijk ook een dankwoord naar mijn fractie, die steeds meedacht, feedback gaf en soms à la minute even klaar moest staan om weer mee te denken of een standpunt in te nemen. In het bijzonder wil ik natuurlijk Machiel bedanken, naast mij, die als secondant vrijwel alle gesprekken heeft bijgewoond en gedurende het hele proces een belangrijke steun is geweest. Voorzitter, dat zijn genoeg dankwoorden voor nu. Het resultaat mag er zijn. Er ligt namelijk een coalitieakkoord van Leefbaar 3B en CDA Lansingerland, waarin de uitgangspunten van beide partijen duidelijk herkenbaar zijn. De titel Groeien met behoud van karakter is dan ook niet zomaar gekozen. Lansingerland groeit de komende jaren verder, maar tegelijkertijd willen we het dorpse karakter, de leefbaarheid en de sterke gemeenschappen behouden voor onze mooie gemeente. Wij zijn trots op het akkoord, waarin onze inwoners centraal staan. We zetten in op woningen voor onze inwoners, veiligheid als topprioriteit, bruisende dorpskernen, een aantrekkelijke openbare ruimte, het zo snel mogelijk verdwijnen van de PMD zakken uit het straatbeeld en we doen alles wat mogelijk is om een heropening van het Ezelsbruggetje te realiseren. De voorlopige werktitel was dan ook bij ons: Ezelsbruggen slaan voor het coalitieakkoord. Iedereen heeft inmiddels kennis kunnen nemen van de inhoud van het akkoord. Daarom ga ik die niet uitgebreid hier herhalen. Wat ik wel wil benadrukken, is dat het akkoord niet dichtgetimmerd is. Er staan duidelijke ambities in, maar veel uitwerking willen we juist samen met de raad, de hele raad, vormgeven. Daarom zijn bijvoorbeeld geen bedragen vastgelegd en willen we dat het college zo vroeg mogelijk met voorstellen naar de raad komt, of met uitgangspunten, notities, of hoe je dat noemt, zodat de raad de kaders kan bepalen. Dat geldt ook zeker, voorzitter, voor het sociaal domein. We weten dat daar scherpe keuzes gemaakt zullen moeten worden. Die verantwoordelijkheid zijn we bereid te nemen, maar we vinden wel dat de raad er vanaf het begin nauw bij betrokken moet zijn. Dat past bij de open bestuurscultuur die we met elkaar hebben ingezet en die we willen voortzetten. Voorzitter, dan kom ik bij de voordracht van de nieuwe wethouders. Namens Leefbaar 3B dragen wij Johan Philippens voor als wethouder Financiën, Grondzaken en Maatschappelijk Vastgoed, met daarnaast onder meer Ruimtelijke Ordening en de Omgevingswet. Met zijn financiële kennis en jarenlange ervaring hebben wij alle vertrouwen in hem en we denken dat dit een voortreffelijke opvolger is van Simon Fortuyn, van wie we gisteren afscheid hebben genomen. Daarnaast dragen wij Laurine Bonnewits voor, als wethouder Bouwen en Wonen en Passend Wonen. Met haar jarenlange ervaring als raadslid, Statenlid en haar brede netwerk in de regio is zij daarvoor uitstekend geschikt. Gezamenlijk dragen Leefbaar 3B en het CDA Bernd Roks voor als onafhankelijk wethouder voor het sociaal domein. Met zijn ruime bestuurlijke ervaring kan hij, denken wij, heel snel aan de slag. En hoewel onafhankelijk, zullen wij hem samen met het CDA vanzelfsprekend als onze wethouder

ondersteunen. Het CDA draagt Jan Dirk van der Borg voor. Ik laat de officiële plichtplegingen daarvoor bij het CDA. Maar wij zijn in ieder geval heel blij met zijn kandidatuur en de kennis en ervaring die Jan Dirk ook meebrengt. Met twee ervaren wethouders en twee nieuwe wethouders met ruime politieke ervaring ontstaat volgens ons een sterke ploeg die de komende vier jaar uitvoering kan geven aan dit akkoord. Voorzitter, ik ga afronden. Samen met het CDA hebben we een mooi resultaat bereikt, een coalitieakkoord dat richting geeft aan de toekomst van Lansingerland en een energiek college dat klaarstaat om die ambities waar te maken, samen met de rest van de raad. Ik hoop dan ook dat de raad vandaag het vertrouwen uitspreekt in deze vier kandidaten. Ze worden weliswaar door ons voorgedragen, maar zullen straks wethouder zijn voor de hele raad, namens de hele raad en voor alle inwoners van Lansingerland. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik over naar de woordvoering van de heer Jan-Willem van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, wat een mooie dag vandaag. Per motie gaf deze raad de opdracht aan onze partijen om een akkoord op hoofdlijnen op te stellen en een team van vier wethouders te onderzoeken, met nadruk. Die opdracht hebben we, zoals al toegelicht door collega Duivesteijn, als CDA Lansingerland en Leefbaar 3B zeer serieus genomen en onder leiding van Robbert-Jan van Duijn, onder hele goede leiding inderdaad, tot het gevraagde resultaat gebracht. Namelijk twee dingen, een coalitieakkoord op hoofdlijnen en een heel degelijk en op samenwerking gericht team om het akkoord uit te voeren. Daar maar meteen mee te beginnen, dat is een mooi team waarin we als CDA-fractie veel vertrouwen hebben. Inderdaad met twee mensen met veel raadservaring in Lansingerland, met een ontzettende specialist van buiten met veel wethouders ervaring, Bernd Roks. En ook met Jan Dirk van der Borg, een heel ervaren wethouder die ook met veel energie en ambitie hier aan de slag wil gaan voor Lansingerland. Daar zijn we dankbaar voor. Want een akkoord is een, maar een team dat het akkoord tot realiteit brengt, dat is twee. Voorzitter, een korte appreciatie van het akkoord. Dit is in onze ogen echt een goed akkoord voor Lansingerland. Ga maar na. Het gaat over dorps wonen, veilige buurten, een sterke samenleving. Zaken die niet alleen wij heel belangrijk vinden, maar waar ook de harten van onze inwoners echt harder voor gaan kloppen. Voorzitter, de verleiding is heel groot om alle plannen eruit te gaan lichten. Maar u heeft het kunnen lezen, en de collega's hebben het ook kunnen lezen, dus ik ga niet heel veel eruit lichten. Een paar dingen slechts. Ten eerste wat ons betreft de rode draad. De rode draad is ruimte voor de samenleving. Deze coalitie en dit college willen samen besturen met de raad, maar ook nadrukkelijk met de samenleving. Want onmiskenbaar staat de kracht van mensen en organisaties centraal in dit akkoord. Ik heb er bovendien alle vertrouwen in dat de bestuurders die ik ken, de kandidaat-bestuurders, het ook in persoon echt waar zullen maken door elk vanuit haar eigen portefeuille de samenleving in te duiken, zoals de burgemeester dat al een tijd ook heel goed doet. Voorzitter, dan een paar zaken concreet waar we echt enthousiast van worden, waar we ook het college echt toe oproepen om dat met gezwinde spoed op te pakken. We zijn blij met de concrete keuzes die het akkoord bevat, zoals bijvoorbeeld de afspraak die deze hele raad heeft ondersteund om de fietstunnel bij de Raadhuislaan aan te leggen en waar overigens het vorige college, of eigenlijk moet ik zeggen het zittende college, ik zie hem al naar zichzelf wijzen, de heer Fortuyn, de bal op de stip heeft gelegd. Dat is fijn. Die bal gaat er dus in deze periode. Twee, voorzitter. Veel inwoners van deze mooie gemeente maken zich zorgen over hun leefkwaliteit. Die willen meer balans tussen wonen, werken en welzijn. En echt bijzonder is dat dit college een groene investeringsagenda gaat opstellen, waarbij we al die plannen die deze raad heeft vastgesteld, maar vaak alleen nog op papier bestaan, voor groen in de wijken, voor groen door de wijken en voor de groene buffer om Lansingerland, concreet gaan invullen. En ook als voorstellen naar de raad zullen komen, inclusief financieringsvoorstellen, zodat deze periode de eerste schoppen de grond in zullen gaan. Superbelangrijk ook nu het steeds heter wordt en schaduw

een eerste levensbehoefte wordt. Ten derde, voorzitter, gaan we een punt zetten achter het grote HMC-debat. Ingewijden weten waar ik het dan over heb. Door de leefkwaliteit van de omwonenden van de Chrysantenweg, Molenweg en Warmoeziersweg echt te borgen. We hebben harde afspraken gemaakt dat zich daaromheen geen bedrijven mogen vestigen of ontwikkelen die de luchtkwaliteit, de geluidsoverlast of de verkeerssituatie voor de leefomgeving verslechteren. En mocht het op juridische problemen stuiten, wat we niet verwachten, dan zullen we andere locaties aanwijzen. Tot slot, voorzitter, er komen bezuinigingen aan. Dat is onvermijdelijk. Daarbij gelden geen taboes, maar wel een aantal afspraken. Zoals dat we niet bezuinigen op bewezen preventieve maatregelen in het sociaal domein. Maar ook, en die is echt essentieel, we erkennen dat verenigingen en vrijwilligers het cement van de samenleving vormen. Dus daarover geven we duidelijkheid. Bij de huidige huurstijging van sportvelden en accommodaties blijft het, namelijk de jaarlijkse inflatiecorrectie. Niet meer, niet minder. Want we willen echt dat sporten en verenigingen voor iedereen toegankelijk blijven. Voorzitter, dan het belangrijkste. Vier jaar geleden zeiden we aan de start van de vorige bestuursperiode als CDA: we zullen alle plannen steunen die we goed vinden en we zullen alternatieven aandragen waar we dat nodig achten. Constructief waar mogelijk, kritisch waar nodig. Voorzitter, eigenlijk zullen we dat helemaal niet anders gaan doen nu als coalitiepartij. We zullen exact dezelfde houding blijven aannemen en we hopen dat dat ook geldt voor de andere partijen in de raad. Dus de vraag die ik heb aan mijn collega-fractievoorzitters: hoe ziet u dat voor zich? Wat betekent voor u samen besturen via dit akkoord op hoofdlijnen? Afrondend, voorzitter, een dankwoord. Iets korter dan Terry, maar toch een dankwoord. Ik dank mijn eigen fractie en partij voor hun steun aan deze formatie. Ik dank de kandidaat-wethouders voor hun bereidheid zich als bestuurder in te zetten voor de mooiste gemeente van Nederland. Ik dank de fractie van Leefbaar 3B, Terry Duivesteijn en Machiel Crielaard in het bijzonder, voor de heel goede samenwerking tijdens de formatie en ik heb alle vertrouwen in het vervolg. Tot slot dank ik nogmaals de formateur, Robbert-Jan van Duijn, en de ondersteuning voor hun voortreffelijke werk, waardoor Terry en ik ons gewoon konden richten op de inhoud. Laten we groeien, voorzitter, met behoud van karakter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank. Laten we afspreken dat dit applaus nog was voor de mooiste gemeente van Nederland. Dat is goed. Maar eigenlijk verbiedt ons Reglement van Orde te veel blijken van instemming of afkeuring. Zo is het ook. Behalve natuurlijk als er bossen bloemen in zicht zijn, dan mag het wel. Dank u wel. Dan ga ik over naar de heer De Graaf. Gaat uw gang.

De heer De Graaf: Dank u wel, voorzitter. Ik kan de belofte denk ik wel doen dat het mij zeker gaat lukken om binnen tien minuten af te ronden. Voorzitter, in het begin van dit jaar werd mij als lijsttrekker van de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie gevraagd wat mijn motivatie was om kandidaat-raadslid te zijn. Het antwoord luidde: we moeten onze democratie koesteren, zeker in deze tijd als je ziet wat er wereldwijd allemaal aan de hand is. Door mij als raadslid te kandideren, draag ik bij aan het in stand houden van het mooie lokale democratische systeem. Groot denken en klein doen, leerden we gisteren nog. We maken deze gemeente met elkaar en voor elkaar. We hebben mensen nodig die zich inzetten voor de lokale democratie en het bestuur. Maar met alleen deze raad zijn we er natuurlijk niet. Een goed werkende democratie vraagt ook een college voor de uitvoerende taken. Een sterke uitvoerende macht. Gelukkig, voorzitter, scharen we ons op de valreep voor het reces bij de gemeenten met een coalitieakkoord en straks, aan het eind van de avond, ook met een nieuw college op de kaart van de VNG. Het witte vakje kleurt nu groen. Belangrijk voor de bestuurbaarheid van onze mooie gemeente. De eerste algemene indruk van het akkoord dat voorligt, voorzitter, is dat wij sympathie hebben voor dit akkoord. Dat is geloof ik het woord wat we in dit huis dan gebruiken. Er staan een flink aantal punten in die letterlijk terug te vinden zijn in ook het verkiezingsprogramma van de VVD. Denk aan de donkere plekken die we op moeten lossen met goede verlichting voor de veiligheid, inzet van boa's, extra cameratoezicht, geen

windturbines in Lansingerland, nascheiden van afval, enzovoort. Overigens, geen windturbines. Ik werd even getriggerd door het coalitieakkoord. Daar staan toch op de kaft hele mooie windturbines, zie je aan de horizon. Ik kan niet helemaal aan het perspectief herleiden of dat bij Bleizo in de buurt is of niet, maar het is zeker in de buurt. En een paar bladzijden verder een oude windturbine, windmolen heet dat dan tegenwoordig. Dus ik ben wel benieuwd in de tweede termijn van CDA en Leefbaar of daar een diepere betekenis achter zit. Dat hoor ik dan graag. Wij zien dus veel punten van herkenning. De heer Van den Beukel rolde in het duidingsdebat niet voor niks de rode loper voor de VVD uit. De VVD gaf bij het duidingsdebat ook al aan dat er met ons zaken gedaan kunnen worden. Dit coalitieakkoord nodigt daar in eerste instantie zeker toe uit. In eerste instantie, want er is ook een tweede instantie. Uitgezoomd lijkt het akkoord het resultaat van ChatGPT de opdracht geven om de verkiezingsprogramma's van Leefbaar en CDA, of misschien zelfs van Leefbaar, CDA en VVD, om te zetten in een coalitieakkoord. Veel ambities en beloften worden herhaald, bijna letterlijk uit deze programma's. Dat is niet verkeerd, maar het is wat ons betreft niet af. Het is niet voldoende om van een volwaardig akkoord te spreken. Er moeten keuzes gemaakt worden, zeker. Maar welke dan? Partijen in de raad hebben voor de formatie aangegeven van de formerende partijen te verwachten dat ze klare wijn schenken als het over grote thema's uit de formatie gaat. Misschien lees ik eroverheen. Ik hoorde iets over een fietstunnel en ik hoorde iets over het proces rond asiel. Maar welke harde noten zijn er nu werkelijk gekraakt? Dat leiden wij niet meteen af uit het akkoord dat voorligt. Ambities worden herhaald, maar echte keuzes worden dus niet gemaakt. De hoe-dan-vraag blijft heel vaak onbeantwoord. Dat is jammer. Daar was de VVD heel benieuwd naar. Zeker als het over onderwerpen gaat waar wij als gemeente niet of heel beperkt over gaan. Zoals bijvoorbeeld busroutes, bustijden, aanrijtijden van de hulpdiensten, openingstijden van het politiebureau, regionale verdeling van asielzoekers, knarrenhofjes, geen HMC in Bergschenhoek. Maar hoe dan? De hoe-dan-vraag blijft telkens terugkomen. Gaan we terugploegen op LOO2? PMD-zakken overigens, daarop terugploegend, daar kunt u ons zeker aan uw zijde vinden. Maar laten we op een feestelijke avond als deze niet in de verleiding komen om het coalitieakkoord volledig te fileren. De VVD deelt veel van de ambities en is erg nieuwsgierig hoe het nieuwe college straks concreet met de realisatie van deze plannen aan de slag gaat. Want zoals volgens mij iemand in dit huis ooit zei: in nota's kun je niet wonen. Dus het is tijd dat we de handen uit de mouwen gaan steken. We wensen het college straks veel succes en zijn benieuwd hoe wij daarbij aan kunnen sluiten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Helemaal helder. Dan kijk ik naar de heer Bik. Tenminste, dat neem ik aan. U kan ook afzien van een introductie. Ik geef u het woord.

De heer Bik: Ik krijg de suggestie van de heer De Graaf om mij aan te sluiten bij de vorige spreker. Maar dat ga ik hem niet ... Dank u wel, voorzitter. Allereerst wil ik Leefbaar 3B en het CDA feliciteren met het sluiten van hun coalitieakkoord. Bij het debat over het rapport van de informateur hebben wij gezegd dat beide partijen in rap tempo de verkering en verloving doorliepen op weg naar een huwelijk. Vandaag ligt het trouwboekje voor ons. Zoals bij ieder huwelijk geldt: mooie trouwbeloften zijn belangrijk, maar uiteindelijk gaat het erom of je ze ook waarmaakt. Niet de woorden op papier bepalen het succes, maar de keuzes die je onderweg maakt wanneer het ingewikkeld wordt. Na drie maanden onderhandelen waren onze verwachtingen dan ook hoog. Eerlijk gezegd bleef bij onze fractie na het lezen van dit akkoord vooral een vraag hangen: waar zijn de scherpe keuzes? Die term komt meerdere keren terug in het akkoord, maar we zien vooral ambities, wensen en voornemens. Wat wij nauwelijks zien, zijn de moeilijke afwegingen die horen bij een financieel uitdagende periode. Er wordt veel beloofd, maar weinig geprioriteerd. Voorzitter, laat ik beginnen met punten waar WIJ Lansingerland zich wel herkent. Wij delen de ambitie om Lansingerland een fijne gemeente te houden om te wonen, werken en op te groeien. We herkennen het belang van sterke verenigingen, goede voorzieningen, aandacht voor veiligheid, een

krachtige sociale basis en voldoende woningen voor starters, gezinnen en senioren. Ook de inzet op preventie, een stevig lokaal sociaal team en het ondersteunen van mantelzorgers sluit goed aan bij onze eigen uitgangspunten. Juist daarom vinden wij het jammer dat het akkoord zo vaak blijft steken in algemeenheden. Want tijdens een verkering vertel je elkaar vooral waarvan je droomt. Een huwelijk begint pas wanneer er echt keuzes moeten worden gemaakt, wanneer niet alles tegelijk kan, wanneer prioriteiten moeten worden gesteld. Juist dat missen wij. Neem de woningbouw. Er wordt gesproken over een nieuw masterplan. Maar waarom? Er ligt al een woonvisie. Er zijn al plannen. De uitdaging zit niet in nog een document, maar in het daadwerkelijk realiseren van woningen. We zijn blij dat er nadrukkelijk aandacht blijft voor seniorenwoningen. Ook WIJ Lansingerland pleit ervoor om ouderen in hun eigen wijk te laten wonen. Appartementen van vier of vijf woonlagen op geschikte locaties zorgen niet alleen voor passende woningen, maar ook voor doorstroming van gezinnen en ouderen geven ook zelf bij ons aan dat ze dat fijn vinden. Wat ons daarnaast opvalt, is dat locaties waar eerder grote bezwaren tegen bestonden nu ineens bespreekbaar lijken. Dat kan natuurlijk. Inzichten mogen veranderen. Maar leg inwoners dan ook uit waarom u hierbij afwijkt van uw verkiezingsbelofte. Voorzitter, op het gebied van veiligheid lezen we eveneens goede intenties ...

De voorzitter: U krijgt een interruptie van de heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Dank u wel. Even een verduidelijkende vraag. Welke locaties bedoelt u dan? Waar heeft u het precies over?

De heer Bik: Met name over locatie Bleizo-West. Wie de schoen past, trekke hem aan. Uw fractie heeft daar niet tegen gestemd. Maar volgens mij is er en de driehoek Noordpolder en ... Die locaties met name. Even kijken waar ik gebleven was. Op het gebied van veiligheid lezen we eveneens goede intenties, maar soms lijkt het akkoord wel erg specifiek, zonder dat duidelijk is waarom juist die onderwerpen prioriteit krijgen. De verkeerssituatie bij basisschool De Wiekslag wordt genoemd, terwijl daar in ieder geval al maatregelen zijn getroffen, als ik het goed heb begrepen. Ondertussen kennen we allemaal plekken waar de verkeersveiligheid aantoonbaar ook een groot probleem is. Die worden niet genoemd. Ook cameratoezicht langs de ZoRo-lijn klinkt daadkrachtig, maar roept direct de vraag op: hoe realistisch is dat, wanneer de gemeente niet eens de eigenaar is van de betreffende infrastructuur? Dan de financiën. Hier wringt het voor ons misschien wel het meest. In ons verkiezingsprogramma hebben we bewust opgenomen dat beschikbare Eneco-gelden zo spoedig mogelijk verstandig moeten worden geïnvesteerd om het verschil te maken voor de toekomst, zodat deze middelen niet verder verdampen. Dat vraagt om verstandige financiële keuzes, niet om een lange wensenlijst zonder financiële onderbouwing. Juist daarom verbaast het ons dat een akkoord dat zo vaak spreekt over scherpe keuzes, nergens echt duidelijk maakt welke keuzes er dan worden gemaakt. Sterker nog, op onderdelen lijkt er sprake van een verschil tussen campagne en coalitie. Een voorbeeld daarvan, een klein voorbeeld, maar toch. Tijdens de verkiezingen werd stevig ingezet op het afschaffen van de hondenbelasting of in ieder geval het uitgeven van de hondenbelasting, als die werd geheven, aan de faciliteiten. Daar lezen we helemaal niks over terug in dit akkoord. En dat kan, het is op hoofdlijnen, maar toch. Sportverenigingen zouden worden ontzien. Net ook door de heer Van den Beukel van het CDA aangegeven. In het coalitieakkoord zien wij dat echter onvoldoende terug. De tarieven stijgen volgens de huidige tekst namelijk gewoon met de inflatie. Daarbij wordt het door WIJ Lansingerland ingediende amendement dat door de raad is aangenomen, waarin de jaarlijkse huurverhoging op basis van de consumentenprijsindex wordt gemaximeerd op 5 procent, niet expliciet geborgd. Als de inflatie meer dan 5 procent stijgt, dan is het dus meer dan vijf procent. Dat is in tegenspraak met het amendement dat is aangenomen. Daardoor kan de formulering in het coalitieakkoord ertoe leiden dat sportverenigingen uiteindelijk met een aanzienlijk hogere huurverhoging worden geconfronteerd dan de maximale stijging die WIJ Lansingerland juist voor hen heeft weten te realiseren. Voorzitter, op het sociaal domein zien wij

goede bedoelingen, maar wij missen de praktische uitwerking. Een korting op een uitkering wanneer iemand onvoldoende Nederlands leert, klinkt daadkrachtig. Maar geldt dat uitgangspunt straks voor iedere uitkeringsgerechtigde? Hoe wordt dat juridisch geregeld? Voorzitter, het akkoord spreekt over de bestuurscultuur en dat is goed. Want de afgelopen bestuursperiode hebben wij samen met de gehele raad juist laten zien dat een open bestuurscultuur mogelijk is. Dat je juist als oppositie ook invloed kunt hebben, dat voorstellen beter worden wanneer verschillende partijen meedenken. En we hopen dan ook, en dat horen we ook aan alle kanten, daar hebben we ook alle vertrouwen in, dat deze bestuurscultuur daadwerkelijk zichtbaar wordt in de manier waarop het college straks samenwerkt met de volledige raad. Ik ben er bijna, voorzitter. Een huwelijk kent mooie dagen, maar ook momenten waarop moeilijke keuzes gemaakt moeten worden. En juist dan blijkt hoe sterk de verbintenis werkelijk is. WIJ Lansingerland zal de komende periode zelf voorstellen aandragen en voorstellen steunen die goed zijn voor onze inwoners, ongeacht van welke partij ze afkomstig zijn. Maar we zullen ook kritisch blijven wanneer ambities onvoldoende worden onderbouwd, wanneer beloften uit de campagne verdwijnen of wanneer mooie woorden niet worden omgezet in concrete resultaten.

De voorzitter: Dit gaat niet van uw spreektijd af.

De heer Bik: Voorzitter, toch even, want ik kom nog wel even op serieus echt een belangrijk onderwerp. Tot slot nog een woord over de benoeming van de twee externe wethouders. WIJ Lansingerland zal niet instemmen met de gevraagde ontheffing. Niet omdat wij twijfelen aan de kwaliteiten of de intenties van de voorgedragen wethouders. Integendeel, wij wensen hen oprecht veel succes. Onze tegenstem is een principiële keuze. Wij vinden dat een wethouder bij voorkeur geworteld is in de gemeente waarvoor hij of zij bestuurt. Juist de gesprekken op straat, bij de sportvereniging, in de supermarkt of tijdens de buurtactiviteit maken het verschil. Besturen doe je niet alleen vanuit het gemeentehuis, maar juist midden tussen de inwoners. En nogmaals, onze kritiek richt zich op het uitgangspunt en de politieke keuze, en niet op de personen. We heten beide wethouders van harte welkom in Lansingerland en zullen ieder voorstel beoordelen op zijn inhoud. Waar het goed is voor onze inwoners, kunnen zij rekenen op een constructieve en kritische samenwerking. Wij wensen het nieuwe college oprecht veel succes, want uiteindelijk willen we allemaal hetzelfde: een sterk en toekomstbestendig Lansingerland. Maar zoals bij ieder huwelijk geldt: niet de trouwbeloften bepalen het succes. Het zijn de keuzes die je onderweg maakt. En precies daarop zullen wij het college de komende vier jaar beoordelen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel en for the record, we spreken natuurlijk bij agendapunt 6 nog nader over het kiezen van de wethouders en de overwegingen daarbij, maar dit is vast een aankondiging. Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Weerheijm. Hij staat al klaar. Gaat uw gang.

De heer Weerheijm: Dank u wel, voorzitter. Net zoals de heer De Graaf hebben we natuurlijk ook met interesse naar de voorkant van het coalitieakkoord lopen kijken. En het viel ons op, windmolens passen eigenlijk best prima in Lansingerland. Dat doet ons als D66, als duurzame partij, eigenlijk wel deugd. Wat ons ook opviel, als dit soort betaalbare woningen zijn die de nieuwe coalitie gaat bouwen, dan zitten we wel gebakken als Lansingerland. In ieder geval complimenten voor het mooie voorblad en het mooie format van het akkoord. Er zijn een aantal dingen waar we eigenlijk best positief over zijn in dit akkoord. Die ga ik natuurlijk eerst even benoemen. We lezen onder meer dat de coalitie volop doorgaat met de ontwikkeling van Bleizo. Zeker nu het bestuursakkoord dat in de vorige periode is gesloten er ligt, kan daar nu eindelijk begonnen worden met de bouw. Dus hopelijk zijn we, als we hier over vier jaar weer zitten, al een stuk verder. We lezen ook veel ambities rondom duurzaamheid waar we ons in kunnen vinden. Het belang van het verduurzamen van de glastuinbouw bijvoorbeeld. Het belang van klimaatadaptatie. Dat is iets waarvan je een aantal jaren geleden op zo'n moment dacht: klimaatadaptatie, wat is dat? Gelukkig

is dat tegenwoordig gewoon gemeengoed geworden. En natuurlijk wordt ook het belang van betaalbaar wonen genoemd. Dat is natuurlijk ook een belangrijke wens van deze raad. En het belang van cultuur, verenigingen en groen in onze wijken zijn allemaal dingen waar we ons ook in kunnen vinden. Ook een bijzondere vermelding vinden we waard, het punt dat jongerenparticipatie wordt benoemd. Dat is in de vorige periode ook door het college een flinke stap opgezet. Hebben wij als D66 ook altijd benadrukt. We zijn blij dat dat erin is gekomen. Ook benoemt het coalitieakkoord de grote financiële uitdagingen waar onze gemeente voor staat. Daar kunnen we natuurlijk ook niet omheen met elkaar. We lezen het coalitieakkoord eigenlijk ook deels als een compliment richting het oude college, waar we gisteren afscheid van hebben genomen. Steun voor de woningbouwplannen, steun voor de doortastendheid van het vorige college als het gaat om de opvang van ontheemde Oekraïners en spoedzoekers, steun voor het vorige college voor hun investering in een groene leefomgeving, steun voor de aanpak op de N209, waar natuurlijk grote uitdagingen liggen om die weg veilig te maken. Maar daarvoor is een goed fundament gelegd in de vorige periode. Dat zijn de dingen waar we eigenlijk best tevreden over zijn.

Maar zoals de andere partijen ook al noemden, het is natuurlijk een coalitie van twee partijen, dus we hebben natuurlijk wel een paar kritische noten die we nog willen kraken. Als we het akkoord zo lezen, gaat het vooral over het behouden van wat goed is. Dat is heel belangrijk en dat is ook terecht. Maar we missen wel op verschillende plekken hoe Lansingerland zich de komende twintig jaar verder gaat ontwikkelen. Hoe zorgen we ervoor dat onze gemeente niet alleen prettig blijft om in te wonen, maar ook klaar is voor de uitdagingen van morgen? Zo zien we bijvoorbeeld op thema's rondom de toekomst van onze leefomgeving veel ambities, maar weinig concrete oplossingen. Nu hebben we daar een oplossing voor. We hebben een heel mooi verkiezingsprogramma. Daar staan allemaal hele concrete manieren in hoe je dat met elkaar kan doen. Denk aan de 3-30-300-regel rondom groen. Denk aan de gratis bomen die we afgelopen collegeperiode hebben uitgedeeld om duizenden extra bomen in Lansingerland te planten, om onze gemeente te vergroenen. Ga daar gewoon mee door. Denk aan het stimuleren van fietsgebruik door onder andere OV-fietsen. En als het gaat over het meer geschikt maken van wijken voor de woningzoekenden van tegenwoordig. Allemaal mooie plannen die wij noemen in ons verkiezingsprogramma. Ik zou zeggen, doe als coalitie daar ook je voordeel mee. En anders brengen wij ze natuurlijk gewoon in. Als we het zo lezen, lijkt het coalitieakkoord vooral te gaan over het afbouwen van Lansingerland, maar niet zozeer over de groei en bloei van Lansingerland. Het gaat over beschermen wat we hebben, wat heel goed is, maar weinig over het investeren in de toekomst. Daarbij missen we vooral de urgentie op klimaat en energie. Ik denk dat we allemaal de afgelopen week hebben gemerkt, met twee hittegolven, hoe het klimaat aan het veranderen is en hoe snel dat ook gaat en hoe belangrijk het is om daar hard mee door te gaan. Als ik dan het coalitieakkoord lees, klinkt het toch vooral een beetje van een beetje de rem erop. Niet altijd overhaast dingen doen. Het is eigenlijk al te laat. En dat is niet alleen voor het klimaat. Dat gaat ook gewoon over de portemonnee van onze inwoners, die steeds meer moeite hebben om hun huis te verwarmen in de winter en steeds meer moeite hebben om hun huis een beetje koel te houden in de zomer. Daarnaast lezen we heel veel aandacht voor de auto en eigenlijk veel minder aandacht voor de fiets, lopen, deelmobiliteit en het OV. Ik hoorde net de heer Van den Beukel ook zeggen we hebben heel veel ambities voor groen. Op iedere parkeerplaats kun je ook een aantal bomen planten. Dat zijn wel het soort scherpe keuzes die gemaakt zullen moeten worden op heel veel locaties in onze gemeente. Daarnaast missen we ook een stukje aandacht voor de toekomst van onze samenleving. Denk aan de aandacht voor het onderwijs, voor wat voor onderwijsvormen we met elkaar willen realiseren. Zeker nu bijzondere onderwijsconcepten in onze gemeente onder druk staan. We missen aandacht voor zaken als discriminatie en inclusie, die eigenlijk helemaal niet worden genoemd. We horen wel veel aandacht voor cultuur, maar we missen de aandacht voor het vieren van de vele culturen die onze gemeente rijk is. Daarbij, we zitten in een steeds meer digitale wereld en dat betekent zowel voor jongeren

als ouderen dat er ook gewerkt moet worden aan de weerbaarheid. Niet alleen op straat, niet alleen als het gaat om noodsituaties, maar ook online en in het digitale verkeer. Daarnaast lezen we ook veel aandacht voor de drie kernen. Dat vinden wij heel erg goed. Tegelijkertijd zien wij als D66 wel dat we drie verschillende kernen hebben die elk hun unieke karakter hebben en dus ook hun unieke aandacht vereisen. Een soort van one-size-fits-all-benadering voor alle drie de kernen, daar zijn wij niet zo'n fan van. Dus we zouden graag zien dat we dat meer op maatwerk richten en dat iedere kern precies behandeld wordt zoals dat past bij dat karakter. Als we dan naar het akkoord kijken, zien we vooral een coalitie die heel veel dingen zegt: liever niet. Liever geen hoogbouw, liever niet te snel gaan in de energietransitie, liever niet wat minder parkeerplaatsen aanleggen en daar groen voor in de plaats brengen, liever niet al te veel plannen maken rondom weerbaarheid, maar aansluiten bij wat landelijk gebeurt, liever niet nu al besluiten over asielopvang en liever geen woningen voor statushouders, ook al blijft de taakstelling. Dus de vraag die ook door de sprekers hiervoor al werd genoemd, hoe dan wel? Hoe gaan we dan wel doen met elkaar? Daarover hebben we een aantal concrete vragen. Ik verwacht niet dat de partijen daar in de tweede termijn overal antwoord op geven, maar het is een beetje illustratief voor hoe wij daarover denken. We lezen onder meer over asielopvang. De partijen blijven gelukkig achter de opvang staan die we nu hebben. Daar zijn we blij mee. Tegelijkertijd wordt er nu geen keuze gemaakt in het akkoord over wat we daarna gaan doen. Op den duur moet die locatie weg, ergens in de komende paar jaar, omdat we Wilderszijde verder bouwen. Wat is daarna de oplossing? Ik zou zeggen maak nu aan het begin van deze periode gewoon een keuze. Ga je weer op zoek naar een tijdelijke locatie, ga je op zoek naar een permanente locatie? Hoe groot ga je dit doen? Neem dan de komende vier jaar om dat goed met elkaar uit te werken. Nu wordt er eigenlijk niks over besloten en wordt dat vooruitgeschoven. Daarnaast hebben we nog steeds gewoon een taakstelling te doen. Er wordt gezegd we gaan dat oplossen met de regio, de resterende opgave. Maar vanuit de wet blijft die verplichting gewoon bestaan. Wil de coalitie wel of niet aan de wet voldoen daar? We lezen ook een heel concreet punt dat het beleidskader zonne-energie moet worden aangepast …

De voorzitter: U krijgt een interruptie van de heer Duivesteijn. Gaat uw gang.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. Ik ben benieuwd of mijnheer Weerheijm dan ook weet dat de wet juist die mogelijkheid biedt om het in de regio op te lossen en om te onderhandelen en uit te wisselen. Want u zegt voldoen aan de wet, dat hoor ik al vaker. Maar we voldoen aan de wet als we uitwisselen. Wat is daarop uw reactie?

De heer Weerheijm: Maar dan moet het natuurlijk wel lukken. Wat nu als het niet lukt? En wat nu als die uitruil niet plaatsvindt? Dan zult u toch moeten voldoen aan die verplichting die dan nog steeds resteert. Dus die opgave blijft dan gewoon nog steeds liggen. Puntje over zonne-energie. Daar wordt gezegd, we gaan het beleidskader zonne-energie aanpassen. Dit kader is tot stand gekomen naar aanleiding van een pilot met burgerparticipatie, daar zijn enquêtes over uitgezet en er zijn heel veel burgers over geraadpleegd. Hebben we ons als raad ook allemaal aan gecommitteerd. En nu wordt even in het akkoord gezegd, daar gaan we iets anders mee doen. Daar wordt dus eigenlijk de mening van heel veel inwoners gewoon even naast je neergelegd. Dat vind ik jammer. Zeker omdat we de vorige periode allemaal het belang van goede burgerparticipatie hebben onderstreept. Ook over de financiën. De vorige sprekers zeiden het al, u geeft wel terecht aan in het akkoord dat er natuurlijk grote tekorten aan zitten te komen. Maar ook daar missen we ... We lezen heel veel plannen die extra gaan kosten, maar we lezen eigenlijk nergens hoe dat gedekt gaat worden. U hoeft voor mij ook niet allerlei plannen te noemen, maar ik ben bang dat u met een subsidioloog en een beetje AI dat niet gaat redden. Dus dat is echt een grote uitdaging waar u voor staat.

De voorzitter: Ik wil even aangeven dat u iets over de acht minuten zit inmiddels.

De heer Weerheijm: Dan ga ik een paar vragen even overslaan. Dan over windenergie. Ik noemde het net al even, u zegt windenergie, dat past niet bij Lansingerland. Dat kan twee dingen betekenen. Of een, u zegt daarmee we zeggen ook het bestuursakkoord op dat we met de provincie over hebben. Of u zegt dat bestuursakkoord laten we gewoon in stand. Dan is het dus een tekst die er een beetje staat voor de bühne. Dat is toch ook jammer eigenlijk. Dan sla ik even een paar vragen over. Een van de dingen die ons ook opviel. Er werd ook al genoemd, het masterplan voor de gemeente. Er is hier vier jaar lang gewerkt in dit huis, met de samenleving, aan de omgevingsvisie. Die ligt er dus gewoon al. Wat gaat het masterplan daarbovenop dan toevoegen, buiten nog meer papierwerk, nog meer plannen, nog meer avonden hier, zonder dat we daadwerkelijk verder komen bij die extra woningen en die mooie groene gemeente die we met elkaar zoeken? Ook geeft u aan dat u flexwoningen het liefst bouwt op braakliggende terreinen. Dat is natuurlijk nastrevenswaardig. Maar we weten allemaal uit de LOO locaties dat je voor een businesscase voor flex wonen eigenlijk minstens twee keer vijftien jaar moet hebben. Hopelijk liggen onze bouwterreinen niet dertig jaar lang braak, want dan hebben we toch ook echt een probleem met elkaar. Tot slot. Dan ga ik even afronden. Wat mag u dan van D66 verwachten? Wij geloven dat goed bestuur niet alleen gaat over beschermen wat we al hebben, maar ook investeren in wat we willen worden. Wij zullen daarom de plannen steunen die ervoor zorgen dat Lansingerland eerlijker, groener, bereikbaarder en toekomstbestendiger wordt. Maar we zijn kritisch op plannen waar behoud van karakter een excuus is voor stilstand en waar veiligheid doorschiet in controle. Dus daar zult u ons niet in vinden. En we zullen belangrijke vragen blijven stellen, zoals maakt dit besluit onze gemeente beter, sterker en een mooiere plek voor onze kinderen? Investeren we hiermee in het Lansingerland van morgen? U kunt dus rekenen op onze steun voor plannen voor Bleizo, de toch wel heel bijzondere toekomstige wijk van Lansingerland, voor meer groen, concrete plannen voor onze jeugd en voor open en transparant bestuur en eerlijke financiële afwegingen. Daar kunt u ons op vinden. Waar we kritisch op zullen zijn, zijn plannen die vooral symbolisch zijn en zullen gaan om een onthoudbare manier, zeker juridisch onhoudbaar, bijvoorbeeld om her en der eigen inwoners voor te trekken als dat juridisch niet mogelijk is of niet eerlijk of niet transparant is. We zullen ook kritisch zijn op plannen die de auto op een zetten in plaats van fietsen, lopen en OV op een te zetten. En we zullen ook kritisch zijn op plannen die niet bijdragen aan een beter klimaat. Dus dat zal de lijn van D66 de komende jaren zijn. En dan hoop ik dat ik maar een klein beetje over mijn tien minuten ben heen gegaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dat is volledig correct. Een klein beetje, dat is heel keurig. Dank u wel. Ik kijk naar mevrouw Splunter voor haar bijdrage. Gaat uw gang. Van Splunter, sorry. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Splunter: Dank, voorzitter. Ik moet wel eerlijk bekennen dat ik de app over de tien minuten pas na het opstellen van mijn tekst heb gelezen. Ik kan nu twee dingen doen. Ik kan me volledig aansluiten bij de inspraak van D66. Dat ga ik ook voor een groot gedeelte doen. Dus ik zal een aantal zaken uit mijn tekst skippen. Maar alles rondom ambitie, duurzaamheid, de auto niet op een en dergelijke, meer groen, neem die in ieder geval over. Toen ik de tekst las, dacht ik: groeien met behoud van karakter, zouden ze dan het sociale karakter bedoelen? Maar het bleek het dorpse karakter, wat ook heel belangrijk is. Maar met het lezen dacht ik, jammer. Maar ik ga beginnen. Ook willen wij natuurlijk de fracties Leefbaar 3B en CDA feliciteren met het sluiten van dit coalitieakkoord. Het akkoord laat zien dat beide partijen duidelijke keuzes willen maken voor de toekomst van Lansingerland. Keuzes die volgens hen nodig zijn in een periode van groei, ruimtelijke druk en financiële uitdagingen. Vanzelfsprekend hebben wij dit akkoord aandachtig gelezen. Daarbij hebben wij gezocht naar de balans tussen investeren in stenen en investeren in mensen. Tussen economische ontwikkeling en sociale samenhang en tussen financiële verantwoordelijkheid en maatschappelijke verantwoordelijkheid. En wat ons direct opvalt, is dat dit akkoord veel ambitie uitstraalt. Vrijwel ieder hoofdstuk bevat wenselijke investeringen, nieuwe projecten en

ontwikkelambitie. Maar tegelijkertijd zien wij een opvallend verschil in de toon wanneer we bij het hoofdstuk sociale samenleving aankomen. Waar de fysieke en economische hoofdstukken vooral gaan over behoud, uitbreiden, groei en investeren, begint het sociale hoofdstuk met de boodschap dat de huidige manier van werken financieel niet langer haalbaar is en dat scherpe keuzes nodig zijn om grip te krijgen op de kosten in het sociaal domein. Voorzitter, laat daar geen misverstand over bestaan. Ook PRO Lansingerland begrijpt de financiële werkelijkheid en ziet hoe gemeenten landelijk voor grote financiële uitdagingen staan. We begrijpen dat er keuzes moeten worden gemaakt en kritisch gekeken moet worden naar uitgaven, maar ook inkomsten. Dat is verantwoordelijk besturen. Maar waarom lezen we de grote ambities vooral terug bij wonen, economie, verkeer en leefomgeving, terwijl de nadruk op bezuinigingen, beheersing, grip krijgen en betaalbaar houden vooral wordt gelegd bij het sociaal domein? En dat baart ons zorgen. Want juist in het sociaal domein bevinden zich de inwoners die niet altijd hun weg kunnen vinden. De jongeren die hulp of zorg nodig hebben. De ouderen die afhankelijk zijn van ondersteuning. De mantelzorgers die al zoveel dragen. De gezinnen die worstelen met schulden of eenzaamheid. De inwoner die zonder hulp niet volwaardig kan meedoen. Wat de fractie van PRO onderschrijft, en goed vindt om te lezen, is dat Leefbaar 3B en CDA erkennen in het akkoord dat preventie essentieel is en dat er niet bezuinigd mag worden op bewezen preventieve maatregelen. Ook wordt benadrukt dat toegankelijke voorzieningen en passende zorg dicht bij huis behouden moeten blijven. En juist omdat de coalitie dit zelf zo nadrukkelijk opschrijft, hopen wij dat deze woorden ook leidend zullen zijn bij de komende begrotingen. Want voorkomen is uiteindelijk niet alleen menselijker, maar vaak ook goedkoper dan genezen. Investeren in preventie is investeren in een sterke samenleving. Hierbij refereer ik graag aan de afscheidswoorden van onze vier vertrekkende wethouders, waarbij specifiek de heer Fortuyn, en ik heb hem gehoord, hij is aanwezig, de raad meegaf om verder vooruit te kijken en strategisch te denken op de lange termijn. Voorzitter, wij vinden het positief dat het akkoord spreekt over een gemeenschap waarin mensen naar elkaar omkijken en waarin vrijwilligers, verenigingen, maatschappelijke organisaties en inwoners samen de basis vormen van een verbonden Lansingerland. Dat sluit aan bij hoe wij als PRO Lansingerland naar onze gemeente kijken. En juist daarom vinden wij dat sociale voorzieningen niet de sluitpost van de begroting mogen worden. Want de kwaliteit van een gemeente wordt uiteindelijk niet alleen bepaald door het aantal woningen dat wordt gebouwd, de bereikbaarheid van wegen of de kracht van de lokale economie. De kwaliteit van een gemeente wordt vooral zichtbaar in de manier waarop zij omgaat met haar meest kwetsbare inwoners. En hiervoor refereer ik ook graag naar de afscheidswoorden van de andere drie vertrekkende wethouders. Kijk vooral even terug wanneer je er gisteren niet was. En hoor hun boodschappen om oog te houden voor de meest kwetsbaren onder ons en ons sociale karakter voor de inwoners van Lansingerland niet te verliezen. PRO Lansingerland vindt het belangrijk dat we het gesprek over asielopvang en integratie eerlijk voeren. We begrijpen dat opvang impact heeft op een gemeente, op voorzieningen, op inwoners. Het is logisch dat wordt gesproken over draagkracht en draagvlak. Maar waar wij moeite mee hebben, is de toon waarop in delen van dit akkoord over asielzoekers, statushouders en nieuwkomers wordt gesproken. PRO leest vooral voorwaarden, beperkingen, verplichtingen en problemen. We lezen over druk op voorzieningen, over draagvlak dat onder druk staat, over het beperken van instroom, over tegenprestaties en kortingen op uitkeringen. Dat zijn onderwerpen die besproken mogen worden. Maar we missen het andere perspectief. We missen het verhaal van mensen die vaak niet vrijwillig huis en haard hebben verlaten. Mensen die oorlog, vervolging of onveiligheid zijn ontvlucht. Mensen die, nadat zij hun verblijfsstatus hebben gekregen, onderdeel worden van onze samenleving en hier een nieuw bestaan proberen op te bouwen. We hebben ons tijdens het lezen van dit hoofdstuk meer dan eens afgevraagd: hoe welkom voelt een vluchteling zich eigenlijk wanneer hij of zij deze tekst leest? Leest diegene dan dat Lansingerland een gemeente wil zijn waar je kunt landen, meedoen en onderdeel kunt worden van de gemeenschap? Of leest diegene vooral dat hij of zij een probleem is dat beheerst moet worden? Voor PRO Lansingerland is het uitgangspunt dat rechten en plichten

hand in hand gaan. Natuurlijk verwachten wij van nieuwkomers dat zij de taal leren, deelnemen aan de samenleving en zich houden aan onze wetten en regels. Maar daartegenover mag ook een boodschap van welkom, menselijkheid en perspectief staan. We hadden daarom graag een evenwichtiger verhaal gelezen. Een verhaal waarin niet alleen gesproken wordt over wat wij van nieuwkomers verwachten, maar ook wat wij hen als samenleving bieden. Een verhaal waarin verantwoordelijkheid samengaat met compassie. Want ook dat hoort wat PRO Lansingerland betreft bij een sociale en verbonden gemeente. Tot slot willen wij stilstaan bij de open bestuurscultuur. In het slotwoord lezen wij dat deze coalitie kiest voor een bestuursstijl waarbij de gemeenteraad vroegtijdig en actief wordt betrokken bij belangrijke keuzes. Er moet ruimte zijn voor debat en, zo staat letterlijk beschreven, niet alles wordt in dit akkoord vastgelegd. Ook inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties zouden vroegtijdig betrokken moeten worden bij besluitvorming. Wij weten dat alle partijen in deze raad de afgelopen vier jaar de open bestuurscultuur als zeer prettig hebben ervaren. Dat heeft niet altijd geleid tot overeenstemming, maar wel tot een gemeenteraad die daadwerkelijk invloed kon uitoefenen op de koers van het bestuur. En juist dat is de essentie van een open bestuurscultuur. De nieuwe coalitie schrijft wel dat zij ruimte wil laten voor debat. Maar wij lezen in dit akkoord ook veel onderwerpen die zeer gedetailleerd zijn uitgewerkt, concrete beleidskeuzes al maken in ver uitgewerkte richtingen. Dat maakt ons nieuwsgierig naar hoe de coalitie de aangekondigde open bestuurscultuur voor zich ziet. Een open bestuurscultuur wordt uiteindelijk niet bepaald door wat er in een slotwoord staat. Een open bestuurscultuur blijkt uit het dagelijks handelen van een college en een coalitie. Het voorliggende coalitieakkoord leest voor PRO Lansingerland als de samensmelting van de verkiezingsprogramma's van Leefbaar 3B en CDA en wordt door ons in ieder geval als redelijk dichtgetimmerd ervaren, wat lastig past in een open bestuurscultuur. Maar we gaan het ervaren. We gaan het zien. PRO Lansingerland zal de komende jaren scherp letten op de balans tussen de ambities op de fysieke domeinen en de keuzes die gemaakt zullen gaan worden in het sociaal domein. Want voor ons geldt: een financieel gezonde gemeente is belangrijk, maar een sociaal gezonde gemeente is minstens net zo belangrijk. Lansingerland groeit niet alleen door nieuwe woningen, nieuwe wegen of nieuwe bedrijventerreinen. Lansingerland groeit vooral wanneer mensen zich gezien voelen, mee kunnen doen en op ondersteuning kunnen rekenen als dat nodig is. En dat is het Lansingerland waar PRO Lansingerland zich de komende vier jaar voor blijft inzetten.

De voorzitter: U was keurig binnen de achtenhalve minuut en ik hoorde een hele mooie afronding. Dus ik dacht ik ga dit niet onderbreken. Dank u wel. Ik kijk naar de heer Hofman. Gaat uw gang, als het lukt.

De heer Hofman**:** Voorzitter, allereerst wil ik de fracties van Leefbaar 3B en CDA feliciteren met het bereiken van een coalitieakkoord. Voorzitter, het akkoord reflecteert een mix van waar de twee partijen voor staan en leest daarmee eigenlijk weg als een VVD-verkiezingsprogramma. Het doet me dan ook deugd om te zien dat u daar vervolgens in de keuze van uw wethouders ook recht aan doet. De helft van de wethouders heeft immers een VVD-verleden. Voorzitter, als ChristenUnie moeten we nog wel een beetje wennen aan een plek in de oppositie. Een akkoord waar je zelf geen bijdrage aan hebt geleverd, hoef je dan ook niet in alle gevallen voor zoete koek te slikken. En dat doen we dan ook niet. Toch is niet alles slecht. Ik zal mijn bijdrage en mijn reflecties op dit akkoord indelen in drie categorieën. Categorie een, hier zijn we blij mee. Categorie twee, mwah en bah. En categorie drie, hoe krijg je het verzonnen? De eerste categorie. Waar zijn we enthousiast over? Dat is eigenlijk best veel. De tijd ontbreekt me om alles te benoemen waar we enthousiast over zijn. Toch een paar highlights. In zijn algemeenheid ondersteunen we de focus op veilige, leefbare en groene wijken waarin de sociale cohesie en groenstructuur worden ondersteund en versterkt. De vraag is alleen wat dat in de praktijk betekent. Dat is eigenlijk waar de termen groeien en behoud van karakter met elkaar schuren. Soms kun je niet groeien als je een bepaald karakter wilt

behouden. Dat vraagt om keuzes die eigenlijk al in de titel van het akkoord niet lijken te worden gemaakt. Maar toch, daar waar de combinatie van groei en behoud van karakter mogelijk is zonder die scherpe keuzes te maken, wil ik het college en deze coalitie daarin van harte steunen. Waar ik ook blij mee ben, is dat de coalitie met nadruk stelt niet te bezuinigen op preventie in het sociaal domein. En als je kijkt naar wettelijke en bovenwettelijke taken, dan is preventie duidelijk bovenwettelijk en daarmee een potentiële bezuinigingspost. Ik ben eigenlijk blij verrast dat deze coalitie inziet dat geld steken in preventie een investering is die zich terugbetaalt op de lange termijn. Dit is iets waar wij als ChristenUnie altijd voor gepleit hebben en wat we zullen blijven doen. Deze frase uit het coalitieakkoord zullen we de komende periode nog wel eens aanhalen, vermoed ik. En ik steun hem van harte. Ook over de aanpak van de Spreidingswet zijn we gematigd enthousiast. We zien dat de coalitie uitspreekt de Spreidingswet onverkort te gaan uitvoeren. De manier waarop vinden we interessant. De resterende opgave uit de Spreidingswet willen we in regionaal verband invullen, waarbij de gemeenten die minder of niets doen als eerste aan zet zijn. Toen ik dit las, trok ik de vergelijking met mijn twee zoons. Zij moeten wel eens elk hun kamer opruimen. Het kan dan goed zijn dat het bij de ene een klein beetje een bende is en bij de ander heel veel. Stel nu dat de zoon met een klein beetje bende dan tegen mij zegt: papa, bij mijn broer is het een veel grotere bende. Hij moet eerst zijn kamer opruimen. Tot die tijd doe ik niks. Denkt u dat het werkt? Daar komt hij bij mij niet mee weg. Zolang wij niet aan ons deel van de Spreidingswet voldoen, kunnen we best in regionaal verband wijzen naar gemeenten die minder doen, maar dat ontslaat ons niet van onze wettelijke verantwoordelijkheid. Ik ben ook heel benieuwd hoe het college dit gaat invullen, maar ik sta er in principe best positief tegenover. Tot slot in de categorie enthousiast, moeten ook de schaaktafels nog even worden genoemd. En dat is een dikke pluim aan de heer Duivesteijn. In de vorige raadsperiode hebben GroenLinks, mijn partij en de heer Duivesteijn onze nek hiervoor al uitgestoken. En nu staat het benoemd in dit akkoord. En dat is meer dan symboolpolitiek. Dit is iets dat de gemeenschap activeert, bij elkaar brengt en eenzaamheid tegengaat. Top.

Dan de categorie mwah en bah. En die beginnen we met echte symboolpolitiek, de PMD-zakken. Nascheiding is nog geen alternatief, beste mensen. We zitten net mooi op een restafvalhoeveelheid waarmee we niet beboet worden. Beste coalitie, houdt u gerust die PMD-zakken uit het straatbeeld. Maar dan verwacht ik wel dat u de bijbehorende boete betaalt met een verhoging van de OZB. Ik zou zelf een andere keuze maken. Dan geen industrie bij woonwijken. Dit was ook voor mijn partij een moeilijke keuze vorig jaar, maar wel een keuze die de meerderheid van deze raad heeft gemaakt om een volledig pakket aan zaken uit het bestuursakkoord mogelijk te maken. En ik snap best dat u een poging wilt wagen om minder populaire maatregelen niet te hoeven nemen. Maar in mijn beleving was het een package deal. En ik ben heel benieuwd naar hoe dit college hier invulling aan wil gaan geven. Want als dit geen invloed heeft op andere delen van het bestuursakkoord, dan ben ik best bereid om te kijken of ik dit kan steunen. Maar ik vrees dat dit een holle, populistische frase in dit akkoord is. Ik laat mij graag van het tegendeel overtuigen, voorzitter. Dan komen we tot slot bij de categorie: hoe krijg je het verzonnen? Ook wel de categorie: hier kan ik met mijn hoofd niet bij. Statushouders. Op veel plekken in dit akkoord wordt duidelijk dat deze coalitie geen fan is van statushouders. Collega Afalah haalde bij LOO2 heel treffend de barmhartige Samaritaan aan. En ik wil in deze ook graag een Bijbelse referentie plaatsen. Deze coalitie ziet statushouders als de melaatsen uit de Bijbel. Mensen die ziek en hulpbehoevend zijn, maar toch buiten de poort van de stad moeten verblijven en de verschoppelingen van de maatschappij zijn. Deze coalitie maakt geen plek voor ze. We zeggen dat ze moeten integreren, maar we hebben daarbij vooral aandacht voor de impact die hun komst heeft op de bestaande Lansingerlanders. Alsof ze de vleesgeworden A16 zijn. We willen ze niet zien, niet horen, niet ruiken. Dank je wel, Simon. Voorzitter, het meest bont maakt deze coalitie het op het moment dat het gaat over statushouders en de bijstand. Statushouders worden gekort op de bijstand als ze niet goed genoeg hun best doen bij het vinden

van werk binnen drie maanden en ook als ze niet goed genoeg hun best doen op de taalcursus in de avonduren. Wat ons betreft is dit direct in strijd met artikel 1 van onze Grondwet, dat hier in de hal zo prominent hangt. De coalitie stelt hier eisen aan statushouders die we niet aan andere bijstandsgerechtigden stellen. Over andere bijstandsgerechtigden stelt het akkoord enkel dat misbruik wordt aangepakt. Voorzitter, tijdens de voorbereiding van dit deel van mijn bijdrage dacht ik terug aan het verkiezingsdebat dat we voor RTV Lansingerland hadden, hier in deze zaal. Ik debatteerde met de heer Duivesteijn van Leefbaar 3B over statushouders, toen in het kader van veiligheid. Ik heb in dat debat erop gewezen dat als je de spelregels voor statushouders in de samenleving anders maakt dan voor andere mensen, je verkeerd bezig bent. Ik heb dat toen geïllustreerd aan de hand van een potje voetbal, waarbij de scheidsrechter voor de ene speler andere spelregels hanteert dan voor de andere. Dat werkt niet. In de nazit van dat debat complimenteerde Terry mij met mijn insteek. Die had hij niet verwacht en hij kwam er ook niet lekker uit in zijn respons. Ik hoop eigenlijk dat dat nu niet anders zal zijn als het om deze passage gaat en dat u deze formulering in uw akkoord wellicht wilt heroverwegen. Beste coalitie, statushouders zijn inwoners die aan onze zorg worden toevertrouwd. Ze zijn gevlucht, ze hebben een asielprocedure doorlopen en hebben toestemming gekregen om hier te blijven. Zorg net zo goed voor ze als voor de rest van uw inwoners. U hebt het zo graag over onze eigen inwoners. Dit zijn uw eigen inwoners. Behandel ze ook zo. Voorzitter, u hoort het. We kijken met gemengde gevoelens naar dit akkoord. Als ChristenUnie gaan we goede plannen steunen. En slechte plannen gaan we vanuit een positief-kritische insteek proberen bij te buigen. We wensen het aanstaande college veel succes bij de uitvoering van haar taken. Ik kom graag binnenkort bij jullie op de koffie. En als jullie vinden dat je door de coalitie met een onmogelijke opdracht wordt opgezadeld, dan ben ik graag jullie luisterend oor. Jullie krijgen voor de uitvoering van jullie taak fantastische ondersteuning van een fantastisch ambtelijk team. En daar heb je bijna genoeg aan. Ik vind zelf steun in de zegen van de Allerhoogste Heer, mijn God. Die vind ik onmisbaar bij mijn werk. En die wens ik jullie ook van harte toe in het dienen van onze mooie gemeente Lansingerland. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage. En dat geldt ook voor alle andere bijdragen. We hebben een complete eerste ronde gehad. Ik constateer dat we sowieso even toe zijn aan onze sanitaire pauze. Maar ik kijk even naar de beide fractievoorzitters. Hebben jullie sowieso behoefte aan een korte schorsing? Zo niet, dan is het nu tijd voor een korte sanitaire stop. Daar doen we meestal drie minuten over. Toen Simon Fortuyn nog wethouder was, was dat zes minuten, want dat was een peuk. Maar dat doen we niet meer nu. Drie minuten en dan roep ik u weer terug. Dank u.

*Schorsing*

De voorzitter: Gaat u allemaal weer zitten, dames en heren. Ik wil graag de vergadering voortzetten, dames en heren. Zelfs mijn keukentafel krijg ik eerder stil. Die is iets kleiner ook wel, dat moet ik wel zeggen. Fijn dat u allemaal weer terug bent. We gaan kijken of er behoefte is aan een korte reactie op de inbreng in de eerste termijn. En dan kijk ik eerst even naar de heer Duivesteijn. Gaat uw gang.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. De reacties zijn wisselend, maar ik hoor wel een rode draad. Namelijk dat veel fracties wel enthousiast zijn en daardoor ook heel veel voorbeelden niet hebben genoemd en snel naar categorie twee en drie gingen. Voorzitter, een aantal opmerkingen heb ik gehoord over de kaft en de mooie windturbines die in de verte staan. Dat is juist symbolisch. Ze staan juist mooi ver weg van Lansingerland, in Zoetermeer. Moeten we vooral houden zo. Wat misschien nog mooier symbolisch is, is dat deze end-of-life zijn, zoals dat heet, en dat die straks weg zijn. Dus dat die horizonvervuiling verdwijnt. Verder, voorzitter, ik kon me toch niet aan de indruk onttrekken dat het een beetje schizofreen werd af en toe. Ik hoor namelijk twee

verschillende reacties, dat de coalitie alle scherpe keuzes al had moeten maken en vanuit PRO zelfs dat het akkoord al helemaal dichtgetimmerd is. Voorzitter, het akkoord is juist niet dichtgetimmerd. Juist in opdracht van de raad staan er geen scherpe keuzes in. Er staat de bereidheid tot scherpe keuzes in. En die willen wij nemen. Die verantwoordelijkheid willen wij nemen. Maar als we die scherpe keuzes hadden vastgelegd, had dat betekent dat u als oppositie niks meer had in te brengen. Dat zou betekenen dat we het gaan dichttimmeren. En voorzitter, ik ben het echt kwijt. Wat willen de andere partijen nu? Willen ze een open bestuurscultuur met een coalitieakkoord op hoofdlijnen, zodat de raad als hoogste orgaan de regie heeft? Of willen ze een dichtgetimmerd akkoord waarin alle scherpe keuzes gemaakt worden door twee van de acht partijen inmiddels en de rest van de raad voor spek en bonen meedoet de komende periode?

De voorzitter: U krijgt een interruptie van de heer De Graaf.

De heer De Graaf: Dank u wel, voorzitter. De heer Duivesteijn heeft het over alle scherpe keuzes. Ik meen dat ik dat woord niet in de mond heb genomen. Maar volgens mij hebben we ook in dit huis, bij duidingsdebatten, later in gesprekken met de formateur daarover gesproken dat het toch wel erg gewaardeerd zou worden als de formerende partijen ten minste een handvol belangrijke keuzes zouden maken op belangrijke dossiers die de hele verkiezingstijd en campagne enorm gedomineerd hebben, bijvoorbeeld asiel, statushouders, et cetera.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Duivesteijn: Dank u, voorzitter. U zult zien in het coalitieakkoord op hoofdlijnen dat heel veel dingen rakelings benoemd zijn. Maar u ziet ook dat er juist een uitgebreid stuk over asiel staat, juist een uitgebreid stuk over statushouders en dat er echt wordt ingegaan op bijvoorbeeld een ander verkiezingsthema, namelijk de industrie bij de woonwijken. Dus we hebben daar juist wel keuzes in gemaakt. Dus ik begrijp niet zo goed waar de heer De Graaf dat nu vandaan haalt. Of misschien heeft hij nog niet alle pagina's gelezen. Het waren er ook best wel veel. Voorzitter … Ik neem het terug. Dat was een diskwalificatie.

De voorzitter: U krijgt nog een interruptie van de heer Bik.

De heer Bik: Dank u wel, voorzitter. De heer Duivesteijn begint zelf over de Spreidingswet en over de asielzoekers. Ik meen me te herinneren dat er in de verkiezingstijd grote campagneborden hingen op kruispunten, op rotondes, met: "Hier geen azc's." Vervolgens staat er in het coalitieakkoord, we leven de Spreidingswet na. Hoe rijmt de heer Duivesteijn dat met elkaar? Waarom stond dat op dat bord?

De voorzitter: De heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. We hebben een duidelijke verkiezingsbelofte gedaan, zegt u zelf: "Hier geen azc." En die stonden precies op de twee locaties die wij hebben opgenomen in het coalitieakkoord, namelijk bij de Jacob Marislaan in Bergschenhoek, en bij de Merenweg in Bleiswijk. Dus we hebben juist die belofte uitgedaan en ons verkiezingsprogramma was heel helder. Als de Spreidingswet blijft bestaan, dan houden we in ieder geval het aantal asielzoekers dat hier staat en dragen we daar zorg voor. Dat hebben we hier ook ingezet. En ons verkiezingsprogramma zei, de resterende opgave willen we in regionaal verband oplossen. Dat hebben we hier ook ingezet. Dus onze verkiezingsbelofte is hiermee volledig ingelost. Als u iets anders bedoelt, dan hoor ik dat graag. Voorzitter, ik ga dan verder. Je kunt niet enerzijds vragen om een coalitieakkoord op hoofdlijnen en vervolgens zeggen: ik citeer, "de praktische uitwerking mist" of "scherpe keuzes missen" om vervolgens in hetzelfde betoog te zeggen dat u als oppositie invloed wilt uitoefenen. Juist als coalitiepartijen hebben we de hand uitgestoken en het juist zo open mogelijk gelaten. En natuurlijk zit daar onze stempel op en onze handtekening onder om richting te geven waar wij

naartoe willen. Maar voorzitter, als andere partijen een dichtgetimmerd akkoord wensen, misschien komen die twee extra meetings met Robbert-Jan van Duijn dan nog wel van pas om die andere nevenfuncties te vernemen.

De voorzitter: Dat gaan we afwachten. Maar eerst krijgt u een interruptie van de heer Bik.

De heer Bik: Dank u wel, voorzitter. Ik ben het helemaal met de heer Duivesteijn eens dat een akkoord op hoofdlijnen de wens is van volgens mij de gehele raad. Maar we verwachten ook van de partijen die de plannen voor de toekomst gaan presenteren dat zij een bepaald kader meegeven. Dat zij, zoals de heer De Graaf net ook al aangaf, in ieder geval op een aantal cruciale thema's de leiding pakken en daar richting geven. Dat is heel iets anders dan zeggen scherpe keuzes maken en het dan maar in het midden laten. Geef dan ook richting. En ook niet op alle onderwerpen, maar in ieder geval op de grote hoofddomeinen of op de grote hoofdonderwerpen, zoals we dat in de voorbesprekingen met elkaar hebben gedeeld.

De voorzitter: De heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Voorzitter, ik constateer dat het vorige coalitieakkoord minder tekst bevatte, nog meer op hoofdlijnen was en dat juist heel veel richting miste. En dat de fractie van WIJ Lansingerland daar heel erg trots op was, juist omdat we die cultuur hadden omarmd. Dus wij maakten ons ook wel zorgen dat er meer pagina's bij kwamen, dat het leek alsof het meer dichtgetimmerd was. Nog steeds een coalitieakkoord op hoofdlijnen. Maar ik ben het echt een beetje bijster, het spoor waar de oppositie nu naar vraagt. Er ligt een heel mooi akkoord en die scherpe keuzes maken we samen. Die maken we met u. U heeft ook diverse keren aangegeven, we willen graag meedenken, constructief. Dat waardeer ik. En ik hoop ook juist dat we die keuzes samen maken, zodat er breed draagvlak ontstaat in de samenleving. En niet alleen door twee fracties van deze gemeenteraad. Voorzitter, veel andere zaken. Laat ik heel even kijken. Er werd bijvoorbeeld gevraagd om een praktische uitwerking van het sociaal domein. Voorzitter, dat is volgens mij bij uitstek iets wat in het collegewerkprogramma komt op basis van gesprekken met de gemeenteraad. En als we dat hadden vastgelegd, dan hadden we hier een heel ander gesprek gehad. D66 heeft het ook over bijvoorbeeld hoe we klaar zijn voor de toekomst van morgen en noemt diverse maatregelen. Wat fijn dat er dan een coalitieakkoord op hoofdlijnen is, zodat je al die mooie maatregelen die in het programma staan kunt inbrengen, zodat het college ermee aan de slag kan gaan. Ook noemde D66 geen aandacht voor de drie dorpskernen. Voorzitter, volgens mij opent het coalitieakkoord juist met die dorpskernen. Lansingerland is een prachtige groene gemeente die bestaat uit drie dorpen en twee buurtschappen, ieder met een eigen en unieke identiteit. Dat koesteren we.

De voorzitter: U krijgt een interruptie van de heer Weerheijm. Gaat uw gang.

De heer Weerheijm: Dank u wel, voorzitter. Meer ter correctie. Ik heb juist gezegd, het klinkt een beetje als een one-size-fits-all-benadering voor al onze drie kernen, terwijl alle drie de kernen uniek zijn. En dat was het punt dat ik wilde maken. En zeker niet dat ze niet werden genoemd, want het is juist heel mooi hoe alle drie de kernen en de buurtschappen worden benoemd in dit akkoord. Dus daarvoor juist mijn complimenten.

De heer Duivesteijn: Dank u wel. Dan heb ik dat verkeerd begrepen. Dan nog even over asiel. D66 had het er ook over dat daar geen keuze wordt gemaakt. Maar volgens mij staat er ook heel duidelijk dat we deze bestuursperiode tijdig gaan invullen hoe we hiermee omgaan. Ook was de vraag, wat gaat het masterplan toevoegen? Voor ons gaat het erom dat we duidelijkheid creëren waar Lansingerland naartoe groeit, met een duidelijke eindsituatie. Dat is iets wat wij nu als Lansingerlanders niet weten. Waar gaan we naartoe? Hoe groot wordt het dan? Wat is de

eindsituatie? En wellicht dat de heer Van den Beukel mij daar nog kan bijvallen. Dan tot richting de fractie van PRO …

De voorzitter: Voordat u daarover gaat spreken, krijgt u een interruptie van mevrouw Van Splunter.

Mevrouw Van Splunter: Maar dat is leuk, want dan kunnen we gewoon lekker in dialoog blijven. Dank, voorzitter. Waar ik wel benieuwd naar ben, wat gaat dan het duidelijke verschil worden tussen een masterplan en de uitwerking van een omgevingsvisie en een samenlevingsvisie die er al ligt? Waar zit dan het specifieke verschil?

De voorzitter: De heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Voorzitter, het coalitieakkoord zegt groeien met behoud van karakter. Deze gemeente groeit en onze partijen hebben beoogd in ieder geval een eindsituatie in kaart te brengen. Waar gaan we dan naartoe? En wat is dan het eind van die groei? En hoe ziet Lansingerland er dan uit? En die twee visies, twee prachtige visies, hebben het daar niet over. Voorzitter, ik ga verder. PRO Lansingerland noemde het groeien met behoud van karakter en had gehoopt dat het woord karakter iets over sociaal ging en niet over dorps. Maar voorzitter, het dorpse karakter gaat er ons juist om het verenigingsleven, vrijwilligers, sociale structuren waar men naar elkaar omziet. Socialer kan je het bijna niet krijgen. Voorzitter, ik hoorde ook van de fractie van PRO Lansingerland, hoe gaan we dan grip krijgen op het sociaal domein? En dat daar geen ambitie uit straalde vanuit dat hoofdstuk. Voorzitter, de kopjes zijn helder. We gaan fijn opgroeien. Sterke start voor ieder kind. Mantelzorgers. Armoedebeleid. Dat moet u toch aanspreken, dat we gaan inzetten op een goed armoedebeleid. Actief ouder worden, we gaan eenzaamheid bestrijden. We gaan kijken of we het gratis ov voor ouderen en minima kunnen voortzetten. We gaan inzetten op een sterk lokaal team, aanpak van huiselijk geweld, oog voor jong en oud, kwetsbare inwoners, een gemeente waar iedereen zich gehoord, gezien en geholpen voelt. En we gaan zelfs onderzoeken hoe we senioren kunnen helpen of ontzorgen die willen verhuizen naar een andere woning. Volgens mij is dat heel ambitieus. Voorzitter, er werd ook diverse keren gevraagd hoe gaan we dan om met nieuwkomers? Volgens mij zijn we daar ook heel helder in. Wie in Lansingerland woont, doet mee. En we helpen graag bij de begeleiding naar werk. En we hebben het bijvoorbeeld ook op asiel over menswaardige opvang. Er werd ook gevraagd door de heer Hofman over de spelregels voor statushouders. Ik heb goed geluisterd naar uw betoog tijdens dat debat. Want volgens mij trekken we de spelregels juist gelijk voor iedereen. We hebben juist geen uitzonderingssituatie meer. Als je hier kan meedoen, moet je meedoen, net zoals we dat vragen van mensen in de bijstand. Voorzitter, laat me in ieder geval ... Dat was dan even de reactie op de kritische noten. Maar ik heb ook gehoord dat er heel veel positiviteit was en dat heel veel fracties zich wel kunnen vinden in veel delen. Laten we eindigen met de boodschap dat we echt een uitgestoken hand hebben … Dat dit akkoord een uitgestoken hand is, juist om de rest van de raad in positie te brengen om die scherpe keuzes samen te maken. Wij lopen daar in ieder geval niet voor weg. Maar dat doen we graag samen met u, met de raad, met onze inwoners en maatschappelijke organisaties. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was een hele uitgebreide beantwoording van, naar mijn inschatting, de meeste vragen. Ik kijk naar de heer Van den Beukel. Gaat uw gang.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, dank u wel. Ik ga proberen niet over te doen, maar wel aan te vullen. Want ook ik heb heel veel woorden en goede woorden gehoord van de collega's, waarvoor dank. En het is fijn om daar even op te kunnen reageren en reflecteren. Allereerst de hoofdlijn zoals ik die heb gehoord is toch echt wel het glas halfvol. Er is veel positiefs wat iedereen terugvindt in het akkoord. De een vindt dat in de veiligheid en de camera's en de boa's, de volgende vindt het in groen, duurzaamheid en weer een ander vindt het in de bewezen

preventiemaatregelen. Dus zo is het kennelijk voor ieder wat wils. En dat is fijn, want dan hebben we in ieder geval een stuk gemeenschappelijke grond waarop we kunnen gaan staan. Dan blijft het zo dat we natuurlijk verschillende partijen zijn met verschillende ideeën. En juist daarom ben ik ook heel blij dat ik heb gehoord dat partijen ook aan de bak willen blijven. Ze willen koffie drinken met het college, wat ongetwijfeld zonder enige hulp van ons gewoon gaat gebeuren. Dus dat zie ik helemaal zitten. En tegelijkertijd heb ik ook gehoord dat ze gewoon graag voorstellen doen in deze raad en dan een positieve appreciatie daarvan verwachten, of in elk geval een serieus debat over die voorstellen. Dat is nu exact hoe we het ons hebben voorgesteld. Dat we inderdaad hier een start neerleggen, een document waarmee het college aan de slag kan, en tegelijkertijd de uitgestoken hand om dat samen verder te brengen en samen in te vullen. Om die hoofdlijnen door te vertalen naar concrete acties. Ik ben echt heel blij daarmee. Voorzitter, er zijn ook heel veel concrete punten genoemd en ik denk inderdaad te veel om allemaal langs te lopen. Maar een paar die een paar keer terugkwamen, wil ik wel toch benoemen. Ook om soms wat onduidelijkheid weg te nemen. Laat ik beginnen met het masterplan. Daar heeft collega Duivesteijn al dingen over gezegd die ik niet hoef te herhalen. Een ander aspect misschien daarvan. Nu we zoveel huizen weer gaan bijbouwen, zo'n 10.000, is het bijvoorbeeld te verwachten dat de N470, provinciale weg, voor wie hem kent, nog verder gaat vastlopen dan hij nu soms al doet in de spits. Er is nog geen plan, voor zover wij weten, om dat te monitoren en te adresseren, en dus voor te zijn dat de boel vastloopt, zoals nu de N209 al is vastgelopen. Als je nu juist de gelegenheid hebt om nu vooruit te kijken op die schaalsprong, dan kun je dat in een keer meenemen en je proberen voor te stellen hoe gaan we dat nu programmeren, zodat we die dingen in samenhang goed gaan organiseren? Voorzitter, over wind is denk ik genoeg gezegd. Over prioriteiten nog iets. Bijvoorbeeld de fractie van D66 mist toch wat actie op klimaat en energie. Ik denk, voorzitter, dat de wethouder die namens D66 heeft geopereerd de laatste jaren heel goed werk heeft geleverd in het verder uitbouwen van het warmtenet in Lansingerland. Het allerbeste wat wij kunnen doen, zowel voor de tuinders die van het gas af moeten en ook willen, als voor het klimaat, is dat met gezwinde spoed voortzetten. En daar ziet u ook de nodige ambitie op. En datzelfde geldt, over prioriteiten gesproken, ook voor die groene agenda. Misschien dat we daar toch een eerste teleurstelling wel moeten gaan benoemen, of delen. Misschien ook niet, want het kan zijn dat daar een meerderheid voor ontstaat. Wij zijn niet bij voorbaat enthousiast over het meer gratis uitdelen van bomen. Die groene investeringsagenda is een publieke agenda waarbij we zeggen de gemeente is aan zet om op haar terreinen te investeren in die groene kwaliteiten. En vervolgens verwachten we van de inwoners dat ze vanuit hun eigen verantwoordelijkheid, plezier, ambitie en groene vingers het hunne doen. Dus we kijken allebei, denk ik, heel ambitieus en met veel warmte naar groen, maar misschien met een andere invulling. Dat kan ook. Voorzitter, over het sociaal domein is ook veel gezegd. De heer Hofman heeft dat denk ik heel goed gelezen en tegelijkertijd citeerde hij het iets anders dan we hebben bedoeld. We hebben niet gezegd alle preventiemaatregelen zijn wel gedaan en zullen we altijd behouden blijven. Er staat bewezen preventieve maatregelen. Ik kan niet alles wat is gedaan onder het mom van preventie bij voorbaat fiatteren als dat het goed zou zijn, dat het effectief is, de juiste mensen bereikt en maatschappelijk rendeert. We blijven ook daar kritisch naar kijken. Maar bewezen preventieve maatregelen, jazeker. Je zou wel gek zijn om die te schrappen. Over sociaal domein is het ook een paar keer gegaan in de context van uitkeringen. Onder andere de heer Bik sprak zijn zorgen uit over geldt dan die kritische houding bij uitkeringen wel voor iedereen? Voorzitter, wel degelijk. De Wet werk en bijstand hebben we niet zelf bedacht in Lansingerland. Dat is gewoon een landelijk kader waarin staat wat de rechten, maar ook de plichten zijn van mensen die een bijstandsuitkering genieten. Het is gewoon heel belangrijk, ook met deze krappe arbeidsmarkt, om goed te kijken of die plichten goed worden ingevuld. En als we nu zien dat er in de begroting van wordt uitgegaan dat de statushouders die hier zullen komen na drie jaar maar voor twintig procent aan het werk zijn, denken wij oprecht dat we die mensen geen recht doen. Dan denken we gewoon dat we sociaal kapitaal weggooien hier in Lansingerland. Dan zullen we inderdaad ook gewoon die

maatregelen uit de Wet werk en bijstand benutten om die mensen aan het werk te helpen. Dat is geen asociaal beleid, dat is juist sociaal beleid. Althans, zo is het bedoeld. Voorzitter, zoals ik al zei, ik kan het over heel veel zaken hebben. Ik wil alleen nog even stilstaan bij het stukje statushouders en vluchtelingen. Inderdaad hebben we geprobeerd een goede balans te vinden. Een balans tussen de ontvangende samenleving en de mensen die hier komen. Of dat nu asielzoekers zijn of statushouders. Ik herken mij dan ook niet in termen alsof ze worden behandeld als melaatsen. Echt niet. Wat we juist beogen, is dat mensen die hier statushouder zijn als doodnormale Lansingerlanders worden behandeld en dus in gewone wijken een plek vinden. Misschien met meer in hun huis, misschien alleen in hun huis, en dat ze op die manier goed kunnen integreren en meedoen vanaf dag een. En hetzelfde geldt voor asielzoekers. Daar hebben we echt, vind ik, een heel mooie passage aan gewijd waarin we inderdaad zelf als CDA het comfort hebben, ook namens onze kiezers en voor heel Lansingerland, dat we daar op een heel ordentelijke, fatsoenlijke manier mee omgaan. En vanuit dat vertrouwen gaan we graag die komende vier jaar aan de slag. Dank u wel.

De voorzitter: U krijgt een interruptie van mevrouw Van Splunter en daarna de heer De Graaf.

Mevrouw Van Splunter: Dank, voorzitter. Mooie verdieping en toelichting daarop. Kan ik dan ook, wanneer jullie praten over eigen inwoners eerst, de statushouders daar dan ook onder scharen?

De voorzitter: Het woord is aan de heer Van den Beukel. Gaat uw gang.

De heer Van den Beukel: Voorzitter. Iedereen in Lansingerland, of die nu op dit moment hier achter woont of arbeidsmigrant is en ergens in een KaFra Housing in Bleiswijk woont, is hier een eigen inwoner. We hebben niet alleen de grondwettelijke taak om voor iedereen te zorgen, tegelijkertijd is het ook onze morele plicht. En tegelijkertijd is het natuurlijk zo dat ook een asielzoeker in afwachting is van de vraag of hij hier bijvoorbeeld mag verblijven. En dan kan de conclusie zijn, en daar hoeven we ook niet omheen te lopen, dat inderdaad iemand geen verblijfsstatus heeft. Op dat moment is dat geen eigen inwoner meer, is dat iemand die op het punt staat misschien te worden teruggestuurd. Ik denk dat dat ook het juiste integratiebeleid en ook juist immigratiebeleid is.

De voorzitter: Dank. Dan ga ik naar de heer De Graaf.

De heer De Graaf: Dank u wel, voorzitter. Dat is misschien een vraag aan de heer Duivesteijn naar aanleiding van de discussie van zojuist. Maar ik richt hem even aan de heer Van den Beukel, als medeopsteller van het coalitieakkoord. Ik lees, mijnheer Van den Beukel, in het verslag van de informateur, wat wij op 16 april jongstleden in deze raad behandeld hebben, dat naast de financiële opgave inhoudelijke dossiers Bleizo-West, bestuursakkoord met de daaruit voortkomende opgave rond windenergie, HMC bedrijvigheid, opgave van de Spreidingswet en de taakstelling statushouders belangrijke opgaven zijn waar de coalitie een heldere, uitvoerbare afspraak over moet maken. Is de heer Van den Beukel van mening dat over deze thema's heldere en uitvoerbare afspraken zijn gemaakt in het coalitieakkoord dat voorligt?

De voorzitter: Lange inleiding, maar een concrete vraag. Het woord is aan de heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, een hele makkelijke vraag, zou ik zelf zeggen. Het korte antwoord is ja, vanzelfsprekend. Wij zouden geen zaken hebben opgeschreven die we niet op die manier zouden beschouwen.

De voorzitter: De heer De Graaf.

De heer De Graaf: Nog even een checkvraag. Helderheid, daar kan ik nog wel in meegaan, maar de uitvoerbaarheid?

De heer Van den Beukel: Ja, zelfs dat, voorzitter.

De voorzitter: Dank. Dit was een mooie korte wisseling. Ik kijk even rond. Dan was dit de reactie van beide fractievoorzitters op de gestelde vragen en een aantal opmerkingen. Dan kunnen we dit agendapunt afronden, tenzij iemand zegt ik heb in tweede termijn nog een opmerking of vraag. Ik zie toch een verzoek van de heer Weerheijm. Nog een vraag of een termijntje?

*Tweede termijn*

De heer Weerheijm: Een klein termijntje, voorzitter. Dank u wel, voorzitter. Wat ik eigenlijk … Ik ga mijn zes nog resterende vragen niet stellen. Maakt u zich geen zorgen. Het enige wat ik eigenlijk nog even wilde zeggen in reactie op de heer Duivesteijn, die gaf aan de windmolens staan mooi ver weg. Ik denk dat we ons als raad moeten realiseren dat de wereld alleen voor Lansingerland niet ver weg is. Het klimaat, vluchtelingen, vluchtelingenstromen, huisvesting, statushouders, allemaal niet ver weg. Dat gaat niet aan Lansingerland voorbij en dat is waar we als raad verantwoordelijkheid voor moeten nemen. En wat ik nog was vergeten te zeggen in mijn eerste termijn, dat wil ik nog wel even zeggen, is natuurlijk dat we de uitgestoken hand, die ook door de heer Duivesteijn werd genoemd, natuurlijk gewoon oppakken. En daarbij ook, en dat was ik nog vergeten te doen, dat we de nieuwe coalitie en het nieuwe college natuurlijk heel veel succes wensen en wijsheid wensen in het uitvoeren van hun plannen. En dat het liefst natuurlijk samen met de raad. Want verantwoordelijkheid nemen in een tijd waarin de financiën zo lastig zijn, dat is een hele kluif. En daar zijn altijd wel complimenten voor op hun plaats. Dat was een heel kort termijntje, voorzitter.

De voorzitter: Waarvan akte. Dank u wel. Mevrouw Van Splunter, gaat u de resterende 23 vragen toch nog stellen?

Mevrouw Van Splunter: Nee, dat niet. Ik ga er ook een klein termijntje van maken. Ik wil in ieder geval de beide partijen danken voor hun reactie. Ik denk wel dat, als het over de open bestuurscultuur gaat, ik gewoon met de afgelopen vier jaar enorm verwend ben, want daar was die gewoon wat meer open. Wat ik wel wil meegeven is dat we zeker constructief de samenwerking zullen aangaan met elkaar. Ergens put ik hoop uit de woorden over de belangrijke taken en ambities die er liggen bij het sociaal domein. Maar ik vermoed dat dat dan toch met de financiële uitdagingen een OZB-tariefverhoging gaat worden. Maar we gaan het met elkaar gewoon allemaal bespreken. En ook ik ben vergeten om jullie als nieuwe coalitie, maar ook straks het nieuwe college, heel veel succes te wensen. En we kijken uit naar een prettige samenwerking en zullen daar proactief aan deelnemen.

De voorzitter: Ik hoor een woordspeling, maar misschien heeft u die gemist. De heer Hofman.

De heer Hofman: Voorzitter, dank u wel. Ik vind het wel goed om na mijn eerste termijn, waarin ik me best in felle bewoordingen heb uitgesproken over de plannen van deze coalitie rondom statushouders, ook nog een woord tot ze te richten naar aanleiding van hun beantwoording. Want die beantwoording geeft een ander beeld dan wat u hebt neergezet in uw akkoord. Ik ga ervan uit dat u uw bewoordingen in uw akkoord met zorg gekozen hebt. Toch gebruikt u in reactie op de eerste termijn nu andere bewoordingen. Dat biedt ruimte en dat vind ik goed om te horen. En ik ga graag op die voet verder. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan denk ik dat we rond zijn en dan ronden we dit bespreekpunt af. En alles wat gezegd en gewisseld is, komt keurig in de notulen. Er staan hele mooie wisselingen in met elkaar. Dank.

## 6. Benoemen van wethouders en het afleggen van de eed of de belofte

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 6, het benoemen van wethouders en het afleggen van de eed of de belofte. En daar nemen we een aantal stappen voor. Allereerst beginnen we bij 6.a met het aanwijzen van leden van de commissie benoeming wethouders. In ons Reglement van Orde staat dat bij de benoeming van een wethouder de raad een commissie instelt die bestaat uit de leden van het presidium. En ik stel voor dat we dat gaan doen met mevrouw Van Splunter als voorzitter. Is dat akkoord? Dat is akkoord. Dan gaan we naar agendapunt 6.b, het onderzoek van de benoemde commissie. Dat gaat nu plaatsvinden. Ik vraag de commissie om samen met de plaatsvervangend griffier de zaal te verlaten voor het doen van het onderzoek. Voor de kijkers hier en thuis, er zijn vier beoogd wethouders voor de coalitiepartijen: de heer Johan Philippens, de heer Jan Dirk van der Borg, mevrouw Laurine Bonnewits en de heer Bernd Roks. Ik kijk even naar mevrouw Van Splunter. Hoeveel tijd heeft u nodig voor het onderzoek, denkt u? Gedegen in vijf minuten? Dit staat voor de bestuursstijl die we graag willen zien, gedegen in vijf minuten. Gaat uw gang. Ik schors de vergadering, maar ik wil u vragen om gewoon even te blijven zitten, tenzij u natuurlijk eventjes een sanitaire stop moet doen. Maar we gaan over vijf minuutjes gewoon door.

*Schorsing*

De voorzitter: Dames en heren, ik zie de commissieleden binnenkomen. Wilt u allemaal weer gaan zitten? En dan verzoek ik om stilte in de zaal. Mag ik vragen om stilte in de zaal? Dank u. De voorzitter is er nog niet. Die staat daar, sorry. Ik ben gewend in mijn linkeroog te zien en nu staat u precies in het midden. Bijzonder. Gaat uw gang voor het verslag van de bevindingen over de toelaatbaarheid van de kandidaat-wethouders. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Splunter: Dank, voorzitter. Maar ik sta ook in het midden omdat wij hier politiek niet vanuit onze achtergrond staan, maar gewoon neutraal. Vandaar. Grappig is dat gisteren de wethouders die vertrokken en daar bij het spreekgestoelte gingen staan, klaagden dat het stukje waar de tekst op lag te laag ligt. Ik vind dit wat hoog, maar dat ligt misschien ook aan mijn lengte. Maar ik ga u niet langer in spanning houden. De commissie geloofsbrieven bestaat uit de fractievoorzitters Terry Duivesteijn, Jan-Willem van den Beukel, Ivo de Graaf, Mark Bik, Brecht Weerheijm, Arjen Hofman en mijzelf als voorzitter. Wij brengen advies aan de raad uit over de vraag of er formele beletselen zijn om de vier kandidaat-wethouders te benoemen. Wij hebben de geloofsbrieven en de verder bij de Kieswet vereiste stukken van Johan Philippens, Laurine Bonnewits, Jan Dirk van der Borg en Bernd Roks gelezen en onderzocht. Ook hebben wij de memo Resultaten risicoanalyse integriteit gemeente Lansingerland gelezen. Deze is in opdracht van de burgemeester door Berenschot opgesteld. De commissie is van oordeel dat er geen bezwaren zijn en adviseert de gemeenteraad dat de vier wethouder kandidaten benoembaar zijn.

De voorzitter: Dank u wel. Dat is een duidelijke conclusie van een kort en gedegen onderzoek. Dank voor het werk van de commissie. Dan kunnen we overgaan naar agendapunt 6.d, het aanstellen van leden van het stembureau en de schriftelijke stemming. Daar ga ik wat introductie bij geven. Een stemming over personen vindt schriftelijk plaats. Over iedere beoogde wethouder, dat zijn er dus vier, wordt een apart stembriefje ingevuld door de leden van de raad. Om de stemming te begeleiden wordt een stembureau ingericht. Voorgesteld wordt om de volgende leden hiervoor aan te stellen: Marloes Draak als voorzitter, Rita Leijendekker en Ronald van der Stad. Dat zijn de twee leden. U bent daarmee akkoord? Dat is geregeld. Dan gaat de griffier zo meteen met assistentie de stembriefjes uitdelen. En ik vraag u nu om heel goed op te letten, want u krijgt vier keer een stembriefje. Iedere keer vult u het briefje in. Vier rondjes, dus vier keer een naam. Dan kruist u aan voor of tegen. Of, dat mag namelijk ook, u vult een heel andere naam in of u vult niets in als u

daarvoor bewust kiest. Na iedere ronde worden de stembriefjes opgehaald en in een envelop gestopt. Dit komt de zorgvuldigheid van het proces ten goede. Stembriefjes moeten behoorlijk ingevuld zijn. Wat houdt dat precies in? Een blanco stem, waar dus niets op staat, gaat van het totaal van het aantal uitgebrachte stemmen af. Een ondertekend stembriefje, waaruit de naam van de stemmer zelf is af te leiden, gaat ook van het totaal van het aantal uitgebrachte stemmen af. Een stembriefje waarbij een kandidaat zowel voor als tegen aangekruist staat, gaat ook van het totaal aantal stemmen af. Een stembriefje waarop meer dan één naam van een kandidaat staat, gaat ook van het totaal aantal stemmen af. Er blijven natuurlijk heel veel geldige stemmen over. Zo gaan we alle vier de beoogde wethouders via deze ronde af. Het stembureau gaat dan tellen. Ze tellen alle stemmen van de vier stemrondes in een keer en komen daarna terug met een terugkoppeling over de gehele stemming aan de raad. De benoeming, dat zeg ik er vast bij, is alleen een feit als er een volstrekte meerderheid voor een beoogd wethouder is. Als de stemmen staken, dan is de wethouder niet benoemd en wordt de stemming voor de kandidaat op 16 juli opnieuw gedaan. Dat zegt de wet. Is dit proces voor u helder genoeg toegelicht? Kunt u zich hierin vinden? Dank u. Dan gaan we het zo doen. Dan gaan we nu de eerste uitdeelronde laten plaatsvinden. U kunt nu gaan stemmen. Als u het stembriefje heeft ingevuld, kunt u het dubbelvouwen en dan wordt het weer opgehaald. De stembriefjes zullen nu worden opgehaald. Ik verzoek wel om stilte in de zaal. Dat maakt het wat makkelijker. Alle stemmen van deze stemronde worden in een envelop gedaan. Dat gebeurt hierbij. Heel goed. Dan gaan we meteen door met stemronde twee. Daarvoor geldt dezelfde procedure. U krijgt een stembriefje en dat vult u in. U vouwt het ook dubbel en het wordt weer opgehaald. Ik denk dat we kunnen starten met het ophalen van de briefjes uit de tweede ronde. Ook deze briefjes gaan in een andere envelop dan de eerste. Dan worden nu de briefjes voor stemronde drie uitgedeeld en daarbij volgen we weer dezelfde procedure. De stembriefjes worden weer opgehaald. Ook deze briefjes gaan in een envelop. En de briefjes voor stemronde vier worden uitgedeeld. Dan worden nu de briefjes van deze stemronde opgehaald. Dank u wel. We hebben nu vier enveloppen met stembriefjes. Ik wil de commissie, bestaande uit de leden Draak, Leijendekker en Van der Stad, vragen om met hun werk te beginnen. Ik wens ze daarbij veel succes. Dat zal best enige tijd duren. Dus ik schors de vergadering met het verzoek om wel een beetje in de buurt te blijven, zodat als de commissie haar werkzaamheden heeft afgerond, we weer meteen kunnen beginnen. Ik schors de vergadering. Dank u wel.

*Schorsing*

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. Dank voor het geduld en dank ook voor het werk van de commissie. Ik vraag mevrouw Draak om de uitslag van het stembureau per wethouder met ons te delen. Dat doet u bij het spreekgestoelte. U heeft het woord. Gaat uw gang.

*Uitslag stemming*

Mevrouw Draak: Dank u wel, voorzitter. Het stembureau heeft de uitgebrachte stemmen geteld. Er waren 29 raadsleden aanwezig en per kandidaat konden daarom maximaal 29 stemmen worden uitgebracht. Er zijn bij de heer Philippens, de heer Van der Borg en de heer Roks 29 geldige stemmen uitgebracht. Bij mevrouw Bonnewits-de Jong is 1 blanco stem uitgebracht. Deze is ongeldig. Daarom zijn er bij haar 28 geldige stemmen uitgebracht. De telling van de uitgebrachte stemmen heeft geleid tot het volgende resultaat. De heer Philippens heeft 29 stemmen voor en 0 stemmen tegen ontvangen. De heer Van der Borg heeft 25 stemmen voor en 4 stemmen tegen ontvangen. Mevrouw Bonnewits – de Jong heeft 21 stemmen voor en 7 stemmen tegen ontvangen. De heer Roks heeft 24 stemmen voor en 5 stemmen tegen ontvangen. Dit betekent dat alle wethouders worden benoemd. Ik wil hen vanaf hier alvast heel hartelijk feliciteren, ook al is het nog prematuur en moeten ze hun benoeming straks eerst nog aanvaarden. Ik wens de vier

wethouders namens de leden van het stembureau een goede bestuursperiode toe in ons mooie Lansingerland.

De voorzitter: Dank u wel. Ik stel voor toch even spontaan applaus te doen. Dat applaus is allereerst bedoeld om de gekozen kandidaat-wethouders te feliciteren. Ook als dank voor het werk van de commissie en ook als dank aan de hele raad voor het op een nette manier stemmen. Het hele organiseren daarvan is door de griffie gebeurd, waarvoor ook dank. Dan hebben we een uitslag en het raadsbesluit wordt nog even in beeld gebracht. Even kijken of dat gevonden wordt. Er wordt even een raadsbesluit gezocht. Ik kijk even of dat snel gebeurt. Nee. Ik kondig alvast aan, of ik meld vast, dat formeel de gekozen wethouders maximaal tien dagen bedenktijd hebben om de benoeming te aanvaarden. Maar ik ga zo meteen de vier gekozen wethouders naar voren roepen om te vragen of ze de benoeming aanvaarden. En zo ja, dan vindt meteen daarna de beëdiging plaats. Dus we brengen even een microfoon in stelling en dan gaan we het zo doen. Dat zeg ik ook alvast voor de fotograaf. Dan ga ik daar staan. Ik vraag de vier kandidaten om dan hier te gaan staan. Dan zal ik eerst per kandidaat vragen of ze de benoeming aanvaarden en daarna lees ik de tekst van de eed en belofte voor. Dan doen we daar meteen per persoon de eed of belofte. Dat doen we zonder tussentijds applaus en daarna doen we het applaus en de bloemen. Zo gaan we het doen. Ik ga nu naar voren lopen. Mag ik de vier gekozen wethouders naar voren? Een onbedwingbare lust om te applaudisseren, kijk eens aan. U gaat mooi op volgorde staan, heel goed. U klinkt heel geroutineerd ziet u er al uit. Allereerst, mijnheer Philippens, aanvaardt u uw benoeming?

De heer Philippens: Ja.

De voorzitter: De heer Van der Borg, aanvaardt u uw benoeming?

De heer Van der Borg: Ja.

De voorzitter: Mevrouw Bonnewits, aanvaardt u uw benoeming?

Mevrouw Bonnewits: Ja.

De voorzitter: De heer Roks, aanvaardt u uw benoeming?

De heer Roks: Ja.

De voorzitter: Dan ga ik over tot de beëdiging. Dat doe ik door eerst de hele tekst voor te lezen en dan vraag ik u weer op naam om ofwel de eed, ofwel de belofte af te leggen. Ik wil vragen of u allemaal wilt gaan staan. En ik wil ook verzoeken of u verder stil wilt zijn. Ik zweer of verklaar dat ik, om tot wethouder benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gunst of gift heb gegeven of beloofd. Ik zweer of verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer of beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als wethouder naar eer en geweten zal vervullen. De eed luidt: "Zo waarlijk helpe mij God almachtig." De tekst van de belofte luidt: "Dat verklaar en beloof ik." Wethouder Philippens.

De heer Philippens: Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: Wethouder Van der Borg.

De heer Van der Borg: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De voorzitter: Wethouder Bonnewits.

Mevrouw Bonnewits: Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: Wethouder Roks.

De heer Roks: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De voorzitter: Gefeliciteerd allemaal. Misschien zijn er nog andere fotocamera's en helpt het als u zo kan staan. Hebben we alles vastgelegd? Als we rond zijn, jullie horen nu achter deze desk plaats te nemen. En we hebben zelfs al naambordjes. Jullie kijken een beetje ongelovig, maar het is echt waar. Dames en heren, we hebben een college. En ik ga de vergadering niet sluiten, want we hebben nog een paar besluiten te nemen. We gaan naar agendapunt 6.f, een woonplaatontheffing voor wethouder Van der Borg. Als een wethouder niet in Lansingerland woont, heeft hij of zij daarvoor goedkeuring van de gemeenteraad nodig. Dat heet een ontheffing. De raad kan zo'n woonplaatontheffing voor een periode van twaalf maanden afgeven. We starten met de ontheffing van wethouder Van der Borg. Wenst iemand daarover het woord te voeren of een stemverklaring af te leggen? De heer De Graaf. Gaat uw gang.

De heer De Graaf: Dank u wel, voorzitter. Gisteren namen we in dit huis ceremonieel afscheid van het oude college en daar kwamen mooie woorden bij, zowel van de raad als vanuit de wethouders zelf. De rode draad daarin was toch wel hoe belangrijk het was om ook als wethouder diepe wortels te hebben in onze lokale gemeenschap. In het nieuwe college hebben twee van de wethouders dat niet. Die hebben ook geen diepe wortels in onze regio. Daar hechten wij heel sterk aan. Dus wij zullen bij de beide wethouders waarvoor nu een besluit voorligt, tegenstemmen om die reden. Wij kennen vanuit bilaterale contacten de motivatie van beide wethouders om deze ontheffing aan de raad voor te leggen. Vanuit dat perspectief van de heren heel legitiem. Maar wij vinden onze motivatie eigenlijk belangrijker. Diepe wortels in onze gemeenschap zijn echt een groot goed waar wij heel erg aan hechten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank. Helder en zorgvuldig geformuleerd. Dan ga ik naar mevrouw Van Splunter.

Mevrouw Van Splunter: Ik wilde mij namens de fractie van PRO Lansingerland daarbij aansluiten. Dat heeft verder niets te maken met de personen an sich, maar ook vanuit het verleden zal men ervaren dat wij hier principiële bezwaren tegen hebben. En dan moet je ook gewoon je eigen kernwaarden en idealen trouw blijven. Dus niets op de persoon, maar wel vanuit hetzelfde principe.

De voorzitter: Dank. Dat is helemaal helder. De heer Bik.

De heer Bik: Dank u wel, voorzitter. Ik heb het in het vorige agendapunt al benoemd. Specifiek dan nu voor de heer Van der Borg. Volledig vertrouwen in de persoon, maar echt een politieke keuze. Mede onderbouwd met de motivatie die zojuist is gegeven door de VVD en GroenLinks-PvdA... PRO, excuus.

De voorzitter: Dank. Dat is helder. Is er behoefte aan nog meer stemverklaringen? Zo nee, dan gaan we stemmen. De stemming is geopend. Er is een kaartje, denk ik. Het kaartje voor de heer Philippens is niet meer aanwezig. Dan zijn er 28 stemmen uitgebracht en dat klopt met het aantal raadsleden. Het voorstel is aangenomen met 18 tegen 10 stemmen. Dank. Dan gaan we over naar agendapunt 6.f.2. Hetzelfde voorstel, maar dan voor de heer Roks, wethouder Roks. Wenst iemand hier nog het woord over te voeren of een stemverklaring af te leggen? Of sluit u zich aan bij wat eigenlijk al bij de eerdere stemverklaring is gezegd? Dat is het geval, lijkt het. Dan kunnen we de stemming openen.

*Stemming*
Ook hier een duidelijke uitslag die past bij het aantal raadsleden, 18 tegen 10. Ook dit voorstel is aangenomen. Hartelijk dank.

## 7. Toelaten en beëdigen nieuw raadslid

De voorzitter: Zoals zichtbaar is, hebben we nu een raadslid minder dan aan het begin van de avond en dat gaan we repareren. Met agendapunt 7 laten we een nieuw raadslid toe en dat beëdigen we ook, want met het aantreden van wethouder Philippens is er een plek vrijgekomen in de raad. Ook voor een raadslid moeten de geloofsbrieven worden onderzocht en ook daarvoor stellen we een commissie aan. We zijn nu bij agendapunt 7.a. Voorgesteld wordt om de volgende leden hiervoor aan te stellen: de heer Job Halkes, Sonnie Biharie en Bart van Wanroij, waarbij de heer Halkes voorzitter is. Bent u akkoord? Dan wil ik graag de commissie gelegenheid geven zich even terug te trekken om onderzoek te doen naar de geloofsbrieven en samen met de commissiegriffier te verlaten voor het onderzoek. Ik kan me voorstellen dat u gewoon rustig op uw plek blijft zitten en dan zien we elkaar straks terug. Succes met uw werkzaamheden.

*Schorsing*

De voorzitter: Ik heropen de vergadering en ik wil de commissievoorzitter, de heer Halkes, het woord geven. Gaat uw gang.

De heer Halkes: Dank u wel, voorzitter. De heer John Meijer is benoemd tot lid van de gemeenteraad van Lansingerland. De commissie geloofsbrieven, die bestaat uit de raadsleden Sonnie Biharie, Bart van Wanroij en ikzelf, heeft van de heer Meijer de geloofsbrief en de verdere bij de Kieswet vereiste stukken ontvangen. De commissie heeft ze gelezen en onderzocht en oordeelt dat de stukken in orde zijn. De commissie ziet dus geen bezwaren. De heer Meijer voldoet aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen. Daarom adviseert de commissie tot zijn toelating als lid van de gemeenteraad van Lansingerland. Dank u wel.

De voorzitter: Dank voor de heldere conclusie. Dan vraag ik onder agendapunt 7.d of de heer Meijer kan worden toegelaten tot de gemeenteraad.

*Stemming*

De voorzitter: Ik kijk rond. Zonder dat er beweging is … Als er geen beweging komt ga ik afslaan. We hebben weer een nieuw lid.

De voorzitter: Dat gaan we nu installeren. Ik vraag de heer Meijer om naar voren te komen voor het afleggen van de eed. Dat doen we op dezelfde manier als net. We gaan even de microfoon daar neerzetten, denk ik. Van harte welkom. We spraken elkaar gisteren even en u zei: "Nu gaat het gebeuren." Nu gaat het gebeuren. Zo is het. Ik lees de tekst van de eed voor en dan mag u daarop reageren met: "Zo waarlijk helpe mij God almachtig." Ik zweer of verklaar dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer, verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer of beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen. Gaat uw gang.

De heer Meijer: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De voorzitter: Gefeliciteerd. Houdt u nog een beetje vol?

## 8. Benoeming raadsleden in commissies

De voorzitter: We zijn bij agendapunt 8. We gaan enkele raadsleden in commissies benoemen. Dat doen we niet met een hamerstuk, maar met stemming. 8.a. Benoeming lid van de Werkgeverscommissie.

*Stemming*
We gaan stemmen over de benoeming van Elmer Koene als lid van de Werkgeverscommissie via voorstel **BR2600059**. U kunt stemmen. We hebben een benoeming. Gefeliciteerd.
Dan onder 8.b. Voorgesteld wordt om John Meijer, die net is toegelaten tot de gemeenteraad, te benoemen als lid van de commissie Algemeen Bestuur via voorstel **BR2600062**. U kunt stemmen. En gefeliciteerd.

## 9. Sluiting

De voorzitter: Punt 9, de sluiting. We komen bij het eind van een lange vergadering met hele mooie wisselingen, maar ook met hele mooie besluiten. Ik dank iedereen voor de betrokkenheid. Ik feliciteer nogmaals iedereen die hier voor is geweest met een eed of een belofte en een bos bloemen. Veel succes bij het werk, wat heel mooi is, heel intensief is, maar ook ongelooflijk veel oplevert. Allemaal een fijne avond en ik nodig u van harte uit om nog wat na te praten in de foyer. Ik sluit de vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 27 oktober 2026.

| | |
|---|---|
| Griffier | Voorzitter |
| Eveline Hamelink-van Rens | Rik van der Linden |